

Kurukshetra University, Kurukshetra
(Established by the State Legislature Act-XII of 1956)
("A++" Grade, NAAC Accredited)

**Syllabi
Of
Post Graduate Programme**

M.A. Panjabi

as per NEP 2020
Curriculum and Credit Framework for Postgraduate Programme
With internship CBCS-LOCF
With effect from the session 2024-25 (in phased manner)

**DEPARTMENT OF PANJABI
FACULTY OF ARTS AND LANGUAGES**

KURUKSHETRA UNIVERSITY, KURUKSHETRA -136119

HARYANA, INDIA

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	I		
Name of the Course	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (ਸੂਫੀ, ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ) Madhkali Punjabi Kavita (Sufi, Bhagti Ate Gurmat Kaav)		
Course Code	M24-PNB-101		
Course Type	CC-1		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਗੁਰਮਤਿ, ਸੂਫੀ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੂਫੀਵਾਦ, ਗੁਰਮਤਿ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ, ਸਾਹਿਤਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਸਮਕਾਲੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15

II	ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸ਼ਲੋਕ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	15
III	ਭਗਤ ਕਬੀਰ, ਬਾਣੀ ਭਗਤ ਕਬੀਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ	15
IV	ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਜਪੁਜੀ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2000	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਅਨਵਰ ਚਿਰਾਗ, ਇਸਲਾਮੀ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਵਿਤਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ 2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 3. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਜਸਪਾਲ ਕੌਰ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਵੇਕ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 4. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਸਮਦਰਸ਼ਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1982 5. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਸਟੀਕ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 6. ਸੁਰਜੀਤ ਸਰਨਾ (ਅਨੁ.), ਕਬੀਰ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1995 7. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1990 8. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਨਵਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1970 9. -ਉਹੀ-, ਪਤਰਾਂਜਲੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 10. -ਉਹੀ-, ਪਾਰਗਾਮੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 11. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸੇਵੇਦਨਾ ਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2017 12. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਾਣੀ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਵਿਕੇਂਦਰ, ਵਿਵੀਅਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1985 13. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005 14. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਦਾ ਕਾਵਿ ਪ੍ਰਵਚਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2005 15. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 16. -ਉਹੀ-, ਬਾਣੀ ਸੰਸਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ 17. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1997 18. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 19. ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986 		

20. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਅੰਦੋਲਨ, ਮਨਦੀਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ
21. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੇਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 26, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012
22. -ਉਹੀ-, ਖੇਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 33, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1989
23. ਰੰਜੂ ਬਾਲਾ, ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ ਬਾਣੀ : ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਟਵੈਂਟੀ ਫਰਸਟ ਸੈਂਚਰੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2015
24. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਅਤੇ ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਮਾਨਵਵਾਦੀ ਪਰਿਪੇਖ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014
25. ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਜਪੁਜੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਤੇ ਰੂਪ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ
26. ਲਾਜਵੰਤੀ ਰਾਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਪੋਇਟਸ, ਆਸ਼ਾਜਨਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1973

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	I		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ (Punjabi Naval)		
Course Code	M24-PNB-102		
Course Type	CC-2		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਰੋਕਾਰਾਂ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ/ ਕਲਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਵਲਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਲਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਨਾਵਲੀ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15
II	ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, ਗਗਨ ਦਮਾਮਾ ਬਾਜਿਓ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		15

III	ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਅਣਹੋਏ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2020	15
IV	ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਤ ਲੋਕ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2010	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਉਪਿੰਦਰਜੀਤ, ਨਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011		
2. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਵਿਧੀ ਤੇ ਵਿਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ, ਦਿੱਲੀ		
3. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਖਾਹਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1986		
4. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012		
5. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਨਾਵਲ ਸ਼ਾਸਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002		
6. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1993		
7. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ(ਸੰਪਾ.), ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਵਲ ਮਾਤ ਲੋਕ : ਜਗਤ ਤੇ ਜੁਗਤ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014		
8. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਨਾਵਲਕਾਰ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 6, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000		
9. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਰਵੇਖਣ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1974		
10. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ : ਅਭਿਨੰਦਨ ਗ੍ਰੰਥ, ਮਾਲਵਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਕੇਂਦਰ, ਫਰੀਦਕੋਟ, 1976		
11. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਾਵਲ ਚੇਤਨਾ, ਲੋਕਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1986		
12. ਗੁਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005		
13. ਜਸਪਾਲ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਗਲਪ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1995		
14. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ ਸੰਸਾਰ, ਵੈਲਵਿਸ਼ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1999		
15. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਨਾਵਲ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
16. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1978		
17. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1992		
18. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ ਅਤੇ ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਾਵਲਕਾਰੀ : ਅਣਪਛਾਤੇ ਨਕਸ਼, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼,		

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999

19. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੇਦ, ਗਲਪਕਾਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2000
20. -ਉਗੀ-, ਆਓ ਨਾਵਲ ਪੜ੍ਹੀਏ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2006
21. ਨਿਰੰਜਨ ਤਸਨੀਮ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
22. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2013
23. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਨਾਵਲਕਾਰ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ
24. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਗਲਪ ਅਧਿਐਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1999
25. -ਉਗੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ : ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2020
26. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਗਲਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 19, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1982
27. ਰੰਜੂ ਬਾਲਾ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਸੰਕਟ : ਸਮਕਾਲੀ ਨਾਵਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2008
29. David Daiches, *The Novel and the Modern World*, University of Chicago Press, London, 1973
30. E. M. Forster, *Aspects of the Novel*, Edward Arnold, London, 1963
31. Edwin Muir, *The Structure of the Novel*, The Hogarth Press, London, 1967
32. Percy Lubbock, *Craft of Fiction*, Scribner, New York, 1995
33. Ralph Fox, *The Novel and the People*, Foreign Languages Publishing House, Moscow, 1956

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	I		
Name of the Course	ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ (Bharti te Unani Sahit Sidhant Ate Viharak Aalochana)		
Course Code	M24-PNB-103		
Course Type	CC-3		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ : ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ - ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ, ਗਜ਼ਲ, ਮਹਾਂਕਾਵਿ, ਨਿਬੰਧ, ਨਾਵਲ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ		15

II	ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ : ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ, ਧੁਨੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਲੰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤ, ਰੀਤੀ ਸਿਧਾਂਤ, ਵਕਰੇਕਤੀ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਔਚਿਤੈ ਸਿਧਾਂਤ।	15
III	ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ : ਪਲੈਟੋ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ, ਲੋਜ਼ਾਈਨਸ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ	15
IV	ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ: (ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਗੱਦ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪੈਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ)	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨੀ, ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਨਵਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1993		
2. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸਾਹਿਤਿਆਰਥ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ,		
3. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਵਿਹਾਰਕ ਸਮੀਖਿਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1994		
4. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਤ੍ਰਾਸਦੀ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪਰੰਪਰਾ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2004		
5. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਐੱਸ ਚਾਂਦ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ		
6. -ਉਹੀ-, ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
7. -ਉਹੀ-, ਪਾਰਗਾਮੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
8. -ਉਹੀ-, ਤ੍ਰਾਸਦੀ, ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ		
9. -ਉਹੀ-, ਉਦਾਤ ਬਾਰੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1972		
10. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਮਹਾਂਕਾਵਿ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1983		
11. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005		
12. ਗਨਪਤੀ ਚੰਦਰ ਗੁਪਤ, ਭਾਰਤੀਯ ਐਂਡ ਪਾਛਚਾਤਯ ਕਾਵਯ ਸਿਧਾਂਤ, ਲੋਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅਲਾਹਾਬਾਦ		
13. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸੀ, ਲਾਨਜ਼ਾਈਨਸ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸਿਧਾਂਤ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ		
14. -ਉਹੀ-, ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1996		
15. ਗੁਰਚਰਨ ਕੌਰ ਜੱਗੀ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1981		
16. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਰਖ, ਵਰਲਡ ਬੁੱਕ ਸੈਂਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 1989		
17. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014		

18. ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਕੰਵਰ, ਵਿਹਾਰਕੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਹਨੂਮੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1975
19. ਨਗੋਂਦਰਾ, ਰਸ ਸਿਧਾਂਤ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਦਿੱਲੀ, 1969
20. ਨਰੇਸ਼, ਗਜ਼ਲ ਦੀ ਪਰਖ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1983
21. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1998
22. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੰਪਾ.), ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਕਾਰ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਰੂਪਾਂਤਰਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
23. ਰੇਸ਼ਨ ਲਾਲ ਆਹੂਜਾ, ਅਰਸਤੂ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1981
24. ਰਾਜਿੰਦਰ ਲਹਿਰੀ, ਅਰਸਤੂ ਦੇ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੜ੍ਹਤ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁਕਸ, 2018
25. Charles E. Bressler, Literary Criticism: An Introduction to Theory and Practic, Prentice Hall, 2003
26. G. T. Deshpande, Indian poetics, Popular Prakashan Pvt. Ltd
27. Hans Bertens, Literary Theory: The Basics, Routledge, London
28. Miller & J. Hillis, On Literature, Routledge, London
29. Ngendra, A Dictionary of Sanskrit poetics, B. R. publication Corporation, 1987
30. P. K. Rajan, Indian Poetics and Modern Texts, S. Chand Group, 1998
31. P. V. Kane, History of Sanskrit Poetics, Moti Lal Banarsi Das, Delhi, 1961
32. Samuel Enoch Stumpf, Socrats to Sartre: A History of Philosophy, McGraw-Hill, 1975
33. Sivaprasad Bhattacharya, Studies in Indian poetics, KLM, Firma, 1981
34. Terry Eagleton, How to Read Literature, Yale University Press, Connecticut
35. William S. Haney, Literary Theory and Sanskrit Poetics: Language, Consciousness and Meaning, Edwin Meller Press, 1993

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	I		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਤੋਂ 1850 ਤੱਕ) Punjabi Sahit Da Itihaas (Adi Kaal ton 1850 Tak)		
Course Code	M24-PNB-104		
Course Type	CC-4		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕਾਲ ਵੰਡ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝ ਬਣੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਆਰੰਭ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਦਿ ਕਾਲ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਰਚੇ ਗਏ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਭਿੰਨ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਜਿੱਥੇ ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ ਉੱਥੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours

I	ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ : (ੳ) ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ : ਸੰਕਲਪ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਧੀ (ਅ) ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਲੇਖਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ੲ) ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਕਾਲ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਨਾਮਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ	15
II	850 ਈ. ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1500 ਈ. ਤੱਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	15
III	1501 ਈ. ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1700 ਈ. ਤੱਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	15
IV	1701 ਈ. ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1850 ਤੱਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ) , ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1971		
2. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਰੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1974		
3. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ , ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1976		
4. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਲ) , ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
5. ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ , ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
6. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਦਬ ਦੀ ਮੁਖਤਸਰ ਤਾਰੀਖ , ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	I		
Name of the Course	ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Haryana Da Punjabi Sahit)		
Course Code	M24-PNB-105		
Course Type	DEC-1		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਰਿਆਣਾ ਖੇਤਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਮੁੱਚੇ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਬਣੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ, ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ		15

	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		
II	ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ, ਕਾਰੇ ਹੱਥੀਂ , ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 1986		15
III	ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰੈਣੂ, ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਬਗੈਰ , ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2008		15
IV	ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ , ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2010		15
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ , ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ			
2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ (ਸੰਪਾ.), ਹਰਿਆਣਾ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਯੋਗਦਾਨ , ਹਰਿਆਣਾ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ			
3. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਗਲਪ ਪ੍ਰਬੰਧ , ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1993			
4. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਰੈਣੂ-ਕਾਵਿ : ਸਰੋਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ , ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2013			
5. ਹਰਸਿਮਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਕਾਵਿ : ਸਰੋਕਾਰ ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾ , ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2014			
6. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ , ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011			
7. ਨਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਸ਼ਲ, ਸੁਰਤਿ ਸੰਵੇਦਨਾ , ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011			

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	I		
Name of the Course	ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Jammu Kashmir Da Punjabi Sahit)		
Course Code	M24-PNB-106		
Course Type	DEC-1		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਰਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਨ-ਜੀਵਨ,</p> <p>CLO 4: ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15
II	ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਸ਼ਨ, ਸੂਰਾ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸ੍ਰੀਨਗਰ		15

III	ਸਵਾਮੀ ਅੰਤਰ ਨੀਰਵ, ਕੁਛ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਸੀਰਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ, 2020	15
IV	ਖ਼ਾਲਿਦ ਹੁਸੈਨ, ਬਲਦੀ ਬਰਫ਼ ਦਾ ਸੇਕ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੂਰੀ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982		
2. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗੁਲਸ਼ਨ, ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, ਦੂਜਾ ਤੇ ਤੀਜਾ), ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਕਾਡਮੀ ਆਫ਼ ਆਰਟਸ, ਕਲਚਰ ਐਂਡ ਲਿਟਰੇਚਰ, ਜੰਮੂ		
3. ਆਲੋਚਨਾ (ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਅੰਕ 224, ਅਕਤੂਬਰ 2010-ਮਾਰਚ 2011		
4. ਆਲੋਚਨਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਪੇਖ), ਅੰਕ 205, ਜਨਵਰੀ-ਜੂਨ, 2005		

Session 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	I		
Name of the Course	ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Lahinde Punjab Da Punjabi Sahit)		
Course Code	M24-PNB-107		
Course Type	DEC-1		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੀਏ ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ		15

	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		
II	ਫ਼ਰਜ਼ਦ ਅਲੀ, ਧਾੜਵੀ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ (ਅਨੁ.), ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 2015		15
III	ਸ਼ਾਹਿਦ ਨਦੀਮ, ਬੱਲੂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2015		15
IV	ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ (ਸੰਪਾ.), ਅਵਾਮੀ ਸ਼ਾਇਰ ਬਾਬਾ ਨਜ਼ਮੀ : ਚੋਣਵੀਂ ਕਵਿਤਾ, ਦਿਲਚੀਪ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਮਰਾਲਾ,		15
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
1. ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 37, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000			
2. ਇੰਦਰਪਾਲ ਕੌਰ (ਸੰਪਾ.), ਸ਼ਬਦ ਬੁੰਦ (ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਹਰਿਆਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਪੰਚਕੂਲਾ			
3. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2001			
4. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਅਤੇ ਨਸੀਬ ਬਵੇਜਾ (ਸੰਪਾ.), ਚੋਣਵਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ			
5. ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, 1998			
6. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਜਾਇਜ਼ਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006			
7. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਮਹਿਤਾ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਇੱਕ ਪਰਿਚਯ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ਾ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1998			
8. ਜਤਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001			

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	I		
Name of the Course	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Parvasi Punjabi Sahit)		
Course Code	M24-PNB-108		
Course Type	DEC-1		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਰਵਾਸੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਪਰਵਾਸੀ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਰਵਾਸੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜੀਵਨ, ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸੋਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15

II	ਸੁਖਪਾਲ, ਏਸ ਜਨਮ ਨ ਜਨਮੇ, ਅੰਤਰਨਾਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011	15
III	ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸੋਫੀਆ, ਪੀਪਲਜ਼ ਫੋਰਮ, ਬਰਗਾੜੀ, 2020	15
IV	ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਕਾਲੇ ਵਰਕੇ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2015	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਕਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੋਰ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਨਵੇਂ ਪਾਸਾਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
2. ਸ. ਪ. ਸਿੰਘ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
3. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ : ਨਸਲਵਾਦੀ ਪਰਿਪੇਖ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2003		
4. -ਉਹੀ-, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004		
5. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਕਾਲੇ ਵਰਕੇ : ਵਸਤੂ, ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਸੰਰਚਨਾ, ਪੰਜ ਆਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ, 2018		
6. ਜਸਪਾਲ ਕੋਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ : ਬੀਮ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, ਦਿੱਲੀ, 1998		
7. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012		
8. ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੋਰ ਮਾਂਗਟ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ (22ਵੀਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ 1 ਤੋਂ 3 ਫਰਵਰੀ, 2006), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012		
9. ਜੁਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਾਹਿਤ, ਲੋਕਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1998		
10. ਦੇਵਿੰਦਰ ਚੰਦਨ, ਬਰਤਾਨਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਸੂਰਜ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ		
11. ਧਨਵੰਤ ਕੋਰ, ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2018		
12. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਮਦਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ		
13. ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005		
14. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 40, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000		
15. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੰਪਾ.) , ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011		
16. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਇਸਪੋਰਾ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		

Session: 2024-25	
Part A - Introduction	
Name of Programme :	M.A. Panjabi
Semester	I
Name of the Course	Seminar
Course Code	M24-PNB-109
Course Type	Seminar
Level of the course	400-499
Pre-requisite for the course (if any)	
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।</p>
Credits	Seminar 02
Teaching Hours per week	02
Internal Assessment Marks	50
End Term Exam Marks	0
Max. Marks	50
Examination Time	1 hours
Part B-Contents of the Course	
<p>Instructions for Paper- Setter: Evaluation of the seminar will be done by the internal examiner(s) on the parametres as decided by staff council of the department. There will be no external examination/ viva-voce examination.</p>	

Semester II

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	II		
Name of the Course	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਰਸੀ ਕਾਵਿ) Madhkali Punjabi Kavita (Punjabi Kissa Ate Bir Rasi Kaav)		
Course Code	M24-PNB-201		
Course Type	CC-5		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਰਤਾਂਤ ਅਤੇ ਕਾਵਿ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 2: ਕਿੱਸਾ, ਵਾਰ ਅਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਕਾਵਿ ਵਿਚਲੀਆਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਸਾਂਝਾਂ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦੇ ਸੰਕਲਪਿਕ ਗਿਆਨ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਕਿੱਸਾ ਅਤੇ ਬੀਰ ਰਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15

II	ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ, ਹੀਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ	15
III	ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ, ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	15
IV	ਸ਼ਾਹ ਮਹੰਮਦ, ਜੰਗਨਾਮਾ ਸਿੰਘਾਂ ਤੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਸਮਦਰਸ਼ਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1982		
2. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
3. ਸੁਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005		
4. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਨਵਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1970		
5. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ : ਸੰਵੇਦਨਾ ਅਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2017		
6. ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005		
7. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ : ਪਾਠ ਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
8. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1995		
9. ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੇਮੀ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ : ਇੱਕ ਪਰਿਚਯ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999		
10. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਜੰਗਨਾਮਾ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
11. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਆਰਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ		
12. ਦੀਵਾਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਕਾਵਿ ਲੋਕ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਜਲੰਧਰ, 1998		
13. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2001		
14. ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ ਅਤੇ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗੁਟਮਾਲਾ, ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ : ਚਿੰਤਨ ਤੇ ਕਲਾ, ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2003		
15. ਭੀਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਾਹ ਮਹੰਮਦ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006		
16. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 27, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	II		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ (Punjabi Kahani)		
Course Code	M24-PNB-202		
Course Type	CC-6		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਕਹਾਣੀ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15
II	ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਨਵੇਂ ਲੋਕ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ		15

III	ਪ੍ਰੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਕੁਝ ਅਣਕਿਹਾ ਵੀ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	15
IV	ਭਗਵੰਤ ਰਸੂਲਪੁਰੀ, ਕੁੰਭੀ ਨਰਕ, ਪਰਵਾਜ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ, 2017	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995		
2. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ, ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮ., ਲੁਧਿਆਣਾ, 1988		
3. ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਜੀਤ, ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ		
4. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਹਿਰੂ, ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
5. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਪ੍ਰੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਪਾਲ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2007		
6. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ ਅਤੇ ਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਸ਼ਾਸਤਰ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਦੂਜਾ), ਸਿੰਘ ਬ੍ਰਦਰਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011		
7. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਅਧਿਐਨ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1988		
8. ਧਨਵੰਤ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ : ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਧਿਐਨ, ਆਰਸੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ		
9. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, 2014		
10. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005		
11. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਸਰੋਕਾਰ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010		
12. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪ੍ਰੋਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਪਾਠਗਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2007		
13. ਰਜਨੀਸ਼ ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪਾਤਰ (ਵਿਧੀ ਤੇ ਵਿਹਾਰ), ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2013		
14. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਕਹਾਣੀ : ਆਧਾਰ ਤੇ ਅਧਿਐਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2015		
15. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2017		
16. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦਾ ਬਿਰਤਾਂਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਅਲਕਾ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006		
17. ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ (ਸੰਪਾ.), ਕਿਸਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ, 2014		
18. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦਾ ਕਹਾਣੀ ਸੰਸਾਰ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1979		

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	II		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ (Punjabi te Pachhmi Sahit Sidhant Ate Sidhantkaar)		
Course Code	M24-PNB-203		
Course Type	CC-7		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ (ੳ) ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਮਾਜ		15

	(ਅ) ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ (ੲ) ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ (ਸ) ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ	
II	ਸਾਹਿਤਕ ਵਾਦ : ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦ, ਰੁਮਾਂਸਵਾਦ, ਯਥਾਰਥਵਾਦ, ਅਸਤਿਤਵਵਾਦ, ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ	15
III	ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ : ਮਾਰਕਸਵਾਦ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ, ਚਿਹਨ ਵਿਗਿਆਨ, ਉੱਤਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ, ਨਾਰੀਵਾਦ, ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ	15
IV	ਮੈਟਾ ਆਲੋਚਨਾ : ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ-‘ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਆਲੋਚਨਾ’(ਸਾਹਿਤਆਰਥ), ਅਤਰ ਸਿੰਘ - ‘ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਮਾਨਵ ਦੀ ਧਾਰਨਾ’ (ਸਾਹਿਤ ਸੰਵੇਦਨਾ), ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ- ‘ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਦਾ ਕਰਤੱਵ’(ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੋਮੇ), ਨਜ਼ਮ ਹੁਸੈਨ ਸੱਯਦ -‘ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ੇਅਰ ਰੀਤ ਦੇ ਸਦੀਵੀ ਸੁਭਾਅ ਤੇ ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ’(ਸੇਧਾਂ, ਸਾਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖ), ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ- ‘ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਰੂਪ ਰਚਨਾ’ (ਪਾਰਗਾਮੀ), ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਵੀ-‘ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ’ (ਰਵੀ ਚੇਤਨਾ), ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ-‘ਕਹਤ ਸੁਨਤ ਹੋ ਕਥਾ-ਬਾਰਤਾ’ (ਜੇਤ-ਜੁਗਤ ਕੀ ਬਾਰਤਾ)	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਸੰਵੇਦਨਾ , ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
2. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਆਲੋਚਨਾ ਚਿੰਤਨ , ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1996		
3. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸਾਹਿਤਆਰਥ , ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ		
4. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਸਮਕਾਲੀ ਪੱਛਮੀ ਚਿੰਤਨ , ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2001		
5. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਵਾਦ ਚਿੰਤਨ , ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2010		
6. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ , ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005		
7. ਹਰਜੋਧ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ-ਚੌਥਾ, ਅੰਕ 80-83, ਪੰਜਾਬੀ		

ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

8. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਨਾਰੀਵਾਦ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2003
9. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ : ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਿਪੇਖ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006
10. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪਾਰਗਾਮੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
11. -ਉਹੀ-, ਸਾਹਿਤ ਵਿਗਿਆਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2002
12. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਥਿੰਦ, ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2002
13. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
14. -ਉਹੀ-, ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੇਮੇ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
15. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸੀ, ਅਸਤਿਤਵਵਾਦ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ, 2003
16. -ਉਹੀ-, ਸਮੀਖਿਆ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ, 1998
17. ਗੁਰਨਾਇਬ ਸਿੰਘ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
18. ਗੁਰਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002
19. ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਨਾਰੰਗ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ, ਉੱਤਰ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ
20. ਜੇਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, 2004
21. -ਉਹੀ-, ਜੇਤ-ਜੁਗਤ ਕੀ ਬਾਰਤਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, 2006
22. ਤਰਲੋਕ ਸਿੰਘ ਕੰਵਰ, ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਅਰਵਿੰਦ ਹਨੂਮੰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1975
23. -ਉਹੀ-, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਿੰਧੂ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1994
24. ਦਵਿੰਦਰ ਸੈਫੀ, ਸਿਧਾਂਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2012
25. ਨਜ਼ਮ ਹੁਸੈਨ ਸੱਯਦ, ਸੇਧਾਂ ਸਾਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਲੇਖ (ਲਿਪੀਅੰਤਰ ਤੇ ਸੰਪਾ. ਪਰਦੁਮਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ), ਜਸਵੰਤ ਪ੍ਰਿੰਟਰਜ਼, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2005
26. ਭੀਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਰਕਸਵਾਦ, ਨਵ-ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ, ਤਰਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਬਰਨਾਲਾ, 2004
27. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਸਾਹਿਤਕ ਵਾਦ ਅੰਕ) ਅੰਕ 31-32, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
32. ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਵੀ, ਰਵੀ ਚੇਤਨਾ, ਰਵੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਟ੍ਰੱਸਟ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991
28. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰ ਆਧੁਨਿਕਤਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
29. Leela Desai, Issues in Feminism, Pointer Publisher, Jaipur, 2004
30. Leela Desai, Feminism and Its Strategies, Pointer Publisher, Jaipur, 2004
31. Robert N. Mollinger, Psychoanalysis and Literature : An Introduction, Nelson-Hall, 1981
32. R. Robyn Warhol & Diane Price Herndl, Feminism : An Anthology of literary Theory and Criticism, Rutgers UP, New Jersey, 1997

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	II		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (1850 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ) Punjabi Sahit Da Itihaas (1850 Ton Hun Tak)		
Course Code	M24-PNB-204		
Course Type	CC-8		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਕਾਲ ਵੰਡ ਦੇ ਮੂਲ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਲ ਵਿਚਲੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰੀ : (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਲੇਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ		15

	(ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਆਧਾਰ ਮੂਲਕ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸ ਲੇਖਣ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ੲ) ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਇਤਿਹਾਸਾਂ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ	
II	1851 ਈ. ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1900 ਈ. ਤੱਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	15
III	1901 ਈ. ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1960 ਈ. ਤੱਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	15
IV	1961 ਈ. ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ), ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1971		
2. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1974		
3. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1976		
4. ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਲ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
5. ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
6. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਦਬ ਦੀ ਮੁਖਤਸਰ ਤਾਰੀਖ, ਕਸਤੂਰੀ ਲਾਲ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	II		
Name of the Course	ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ (Bharti Sahit)		
Course Code	M24-PNB-205		
Course Type	DEC-2		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੁਝਾਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ		15

	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		
II	ਵਨੀਤਾ (ਅਨੁ.), ਦਯਾ ਨਦੀ, (ਮੂਲ ਲੇਖਕ ਗਾਇਤਰੀਬਾਲਾ ਪੰਡਾ), ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2023		15
III	ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ (ਅਨੁ.), ਕਾਲੀ ਪਹਾੜੀ (ਮੂਲ ਲੇਖਕ ਮਮਾਂਗ ਦਈ), ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2023		15
IV	ਕੇਸਰਾ ਰਾਮ (ਅਨੁ.), ਬਾਰੀਕ ਬਾਤ (ਮੂਲ ਲੇਖਕ ਰਾਮਸਵਰੂਪ ਕਿਸਾਨ), ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2023		15
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
1. ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ : ਤੁਲਨਾ ਤੋਂ ਸੰਵਾਦ ਤੱਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002			
2. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1990			

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	II		
Name of the Course	ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ (Vishav Sahit)		
Course Code	M24-PNB-206		
Course Type	DEC-2		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੁਝਾਨਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ		15

	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		
II	ਨਿੰਦਰ ਗਿੱਲ (ਅਨੁ.), ਸਵੀਡਿਸ਼ ਕਵਿਤਾ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2016		15
III	ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ (ਅਨੁ.) ਅੱਗ ਦੇ ਕਲੀਰੇ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2002		15
IV	ਸਤਪਾਲ ਭੀਖੀ (ਅਨੁ.), ਚੋਣਵੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2015		15
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
1. ਹਰਚਰਨ ਕੌਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ : ਤੁਲਨਾ ਤੋਂ ਸੰਵਾਦ ਤੱਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਡਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002			
2 ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1990			

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	II		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Bal Sahit)		
Course Code	M24-PNB-207		
Course Type	DEC-2		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 3: ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਲਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15
II	ਕੁਲਬੀਰ ਸੂਰੀ, ਦੁੱਧ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਂ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2014		15
III	ਜਸਬੀਰ ਭੁੱਲਰ, ਜਸਬੀਰ ਭੁੱਲਰ ਦੀਆਂ ਇਕੱਤੀ ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ, 2021		15

IV	ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਆਸ਼ਟ, ਨਾਟਕ ਵੰਨਸੁਵੰਨੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2014	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਡਾ. ਰਮਾ ਰਤਨ , ਬਾਲ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2021		

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	II		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Khed Sahit)		
Course Code	M24-PNB-208		
Course Type	DEC-2		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਚੀ ਬਣੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics	Contact Hours	
I	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖੇਡ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਡ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।	15	
II	ਪ੍ਰਿੰ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ, ਉੱਡਣਾ ਸਿੱਖ, ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ, 2022	15	
III	ਦਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਮੇਰੀ ਆਤਮ ਕਥਾ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 2008	15	

IV	ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਸੰਪਾ.), ਚੇਣਵੀਆਂ ਖੇਡ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2023	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਸੁਖਦੇਵ ਮਾਦਪੁਰੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਰਾਸਤੀ ਖੇਡਾਂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2014		
2. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਟਾਲਵੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਵਿਸਰ ਰਹੀਆਂ ਪੇਂਡੂ ਖੇਡਾਂ, ਲਕਸ਼ਿਆ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, 2018		
3. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੇਖੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਖੇਡਾਂ, https://books.sikharchives.org/read/246/pdf		
4. ਬਲਬੀਰ ਸੰਧੂ, ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਖੇਡਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2011		

Session: 2024-25			
Part-A – Introduction			
Name of the Programme	Common to all PG Programmes		
Semester	II		
Name of the Course	ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਨੁੱਖੀ ਤੇ ਨੈਤਿਕ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਚ (Constitutional, Human and Moral Values, and IPR)		
Course Code	M24-CHM-201		
Course Type	CHM		
Level of the course	400-499		
Pre-requisite for the course (if any)	-		
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO-1: Learn the different Constitutional Values, Fundamental rights and duties enshrined in the India Constitution.</p> <p>CLO-2: Understand humanism, human virtues and values, and idea of International peace.</p> <p>CLO-3: Grasp the basic concepts of Moral Values and Professional Conduct which are required to become a part of the civil society and for developing professionalism.</p> <p>CLO-4: Underst and concepts of Intellectual Property Rights, Copyright, Patent, Trademark etc., and about threats of Plagiarism.</p>		
Credits	Theory	Practical	Total
	2	0	2
Teaching Hours per week	2	0	2
Internal Assessment Marks	15	0	15
End Term Exam Marks	35	0	35
Max. Marks	50	0	50
Examination Time	3 hours		
Part-B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions, selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			

Unit	Topics	Contact Hours
I	Constitutional Values: Historical Perspective of Indian Constitution; Basic Values enshrined in the Preamble of the Indian Constitution; Concept of Constitutional Morality; Patriotic Values and Ingredients Nation Building; Fundamental Rights and Duties ; Directive Principles of the State Policy.	8
II	Humanistic Values: Humanism, Human Virtues and Civic Sense; Social Responsibilities of Human Beings; Ethical ways to deal with human aspirations; Harmony with society and nature; Idea of International Peace and Brotherhood (Vasudhaiv Kutumbkam).	7
III	Moral Values and Professional Conduct Understanding Morality and Moral Values; Moral Education and Character Building; Ethics of Relations: Personal, Social and Professional; Introduction to Gender Sensitization; Affirmative approach towards Weaker Sections (SCs, STs, OBCs, EWS& DAs); Ethical Conduct in Higher Education Institutions; Professional Ethics.	8
IV	Intellectual Property Rights: Meaning, Origins and Nature of Intellectual Property Rights (IPRs); Different Kinds of IPRs – Copyright, Patent, Trademark, Trade Secret/Dress, Design, Traditional Knowledge; Infringement and Offences of IPRs – Remedies and Penalties; Basics of Plagiarism policy of UGC.	7
	Note: Scope of the syllabus shall be restricted to generic and introductory level of mentioned topics.	
Total Contact Hours		30
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 15		End Term Examination: 35
➤ Theory	15	➤ Theory 35
• Class Participation:	4	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	4	
• Mid-Term Exam:	7	
Part-C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. Ahuja, V K. (2017). <i>Law relating to Intellectual Property Rights</i> , India, IN: Lexis Nexis.		
2. Bajpai, B. L., <i>Indian Ethos and Modern Management</i> , New Royal Book Co., Lucknow, 2004.		
3. Basu, D.D., <i>Introduction to the Constitution of India</i> (Students Edition) Prentice Hall of India Pvt. Ltd., New Delhi, 20th ed., 2008.		
4. Dhar, P.L. & R.R. Gaur, <i>Science and Humanism</i> , Commonwealth Publishers, New Delhi, 1990.		
5. George, Sussan, <i>How the Other Half Dies</i> , Penguin Press, 1976.		
6. Govindarajan, M., S. Natarajan, V.S. Sendilkumar (eds.), <i>Engineering Ethics (Including Human Values)</i> , Prentice Hall of India Private Ltd, New Delhi, 2004.		

7. Harries, Charles E., Michael S. Pritchard & Michael J. Robins, *Engineering Ethics*, Thompson Asia, New Delhi, 2003.
8. Illich, Ivan, *Energy & Equity*, Trinity Press, Worcester, 1974.
9. Meadows, Donella H., Dennis L. Meadows, Jorgen Randers & William W. Behrens, *Limits to Growth: Club of Rome's Report*, Universe Books, 1972.
10. Myneni, S.R, Law of Intellectual Property, Asian Law House.
11. Narayanan, P, *IPRs*.
12. Neeraj, P., & Khusdeep, D. (2014). *Intellectual Property Rights*, India, IN: PHI learning Private Limited.
13. Nithyananda, K V. (2019). *Intellectual Property Rights: Protection and Management*. India, IN: Cengage Learning India Private Limited.
14. Palekar, Subhas, *How to practice Natural Farming*, Pracheen (Vaidik) Krishi Tantra Shodh, Amravati, 2000.
15. Phaneesh, K.R., *Constitution of India and Professional Ethics*, New Delhi.
16. Pylee, M.V., *An Introduction to Constitution of India*, Vikas Publishing, New Delhi, 2002.
18. Raman, B.S., *Constitution of India*, New Delhi, 2002.
19. Reddy, B., *Intellectual Property Rights and the Law*, Gogia Law Agency.
20. Reddy, N.H., Santosh Ajmera, *Ethics, Integrity and Aptitude*, McGraw Hill, New Delhi.
21. Sharma, Brij Kishore, *Introduction to the Constitution of India*, New Delhi,
22. Schumacher, E.F., *Small is Beautiful: A Study of Economics as if People Mattered*, Blond & Briggs, Britain, 1973.
23. Singles, Shubham et. al., *Constitution of India and Professional Ethics*, Cengage Learning India Pvt. Ltd., Latest Edition, New Delhi, 2018.
24. Tripathy, A.N., *Human Values*, New Age International Publishers, New Delhi, 2003.
25. Wadehra, B.L., Law relating to Intellectual Property, Universal Law Publishing Co.

Relevant Websites, Movies and Documents :

1. Value Education Websites, <http://uhv.ac.in>, <http://www.uptu.ac.in>.
2. Story of Stuff, <http://www.storyofstuff.com>
3. Cell for IPR Promotion and Management: <http://cipam.gov.in/>.
4. World Intellectual Property Organization: <https://www.wipo.int/about-ip/en/>
5. Office of the Controller General of Patents, Designs & Trademarks: <http://www.ipindia.nic.in/>
6. Al Gore, *An Inconvenient Truth*, Paramount Classics, USA.
7. Charlie Chaplin, *Modern Times*, United Artists, USA.
8. *Modern Technology – The Untold Story*, IIT, Delhi.
9. A. Gandhi, *Right Here Right Now*, Cyclewala Productions.

Semester III

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ (Sabhyachar Ate Punjabi Sabhyachar)		
Course Code	M24-PNB-301		
Course Type	CC-9		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੱਖਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗਾਂ, ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਆਧਾਰਾਂ, ਨੇਮਾਂ ਅਤੇ ਮੂਲ ਸੋਮਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਬਾਕੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਅੰਤਰ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸਮਝ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	(ੳ) ਸਭਿਆਚਾਰ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਲੱਛਣ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਦਿ) (ਅ) ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ		15

	(ੳ) ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਧਿਐਨ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ	
II	(ੳ) ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਭੂਗੋਲ, ਸਭਿਅਤਾ, ਇਤਿਹਾਸ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ, ਆਰਥਿਕਤਾ, ਧਰਮ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧ (ਅ) ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ (ਰੇਮੰਡ ਵਿਲੀਅਮ, ਫਰੇਜ਼ਰ ਅਤੇ ਐਡਵਰਡ ਸਈਅਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ)	15
III	(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਭੂਗੋਲ, ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪਰਿਪੇਖ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਸੋਮੇ (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ	15
IV	(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾਇਕਤਾ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਸੰਗ (ੳ) ਉੱਤਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਸੰਪਾ.) , ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ (ਦੂਸਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਕਾਸ ਕਾਨਫਰੰਸ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988		
2. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫਰੈਂਕ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ , ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿ.		
3. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ , ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012		
4. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ , ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999		
5. ਜੈ ਚੰਦਰ ਵਿਦਿਆਲੰਕਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
6. ਟੀ. ਆਰ. ਵਿਨੋਦ, ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ , ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2004		
7. ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਮਾਨ , ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2002		
8. ਧਨਵੰਤ ਕੋਰ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀਅਤ : ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਸਰੂਪ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
9. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਲੋਕਧਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ , ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998		
10. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ , ਪੰ. ਸਾ. ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003		
12. Sir Edward Burnett Tylor, Primitive Culture , Henry Holt and Co. New York, 1874		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ (Bhasha Vigiyān Ate Punjabi Bhasha)		
Course Code	M24-PNB-302		
Course Type	CC-10		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਬਾਰੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਕਾਸ ਅਦਾਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	(ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ (ਅ) ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸ਼ਾਸਤਰ		15

	(ੲ) ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ	
II	(ੳ) ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਸ਼ਾ ਪਰਿਵਾਰ (ਅ) ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਰਤੀ ਆਰੀਆ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (ੲ) ਪਾਣਿਨੀ, ਸਾਸਿਓਰ ਅਤੇ ਨੈਮ ਚਾਮਸਕੀ ਦਾ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ	15
III	(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਪਰ ਪਏ ਪ੍ਰਭਾਵ (ਸ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਦਾਰੇ	15
IV	(ੳ) ਉੱਪ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉੱਪ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ (ਅ) ਉੱਪ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨੀਤੀ (ੲ) ਦੁਨੀ ਚੰਦ੍ਰ, ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਆਤਮ ਸਿੰਘ, ਸਮਾਜਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988		
2. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ , ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1999		
3. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2001		
4. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉੱਜਲ ਸਿੰਘ ਬਾਹਰੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ , ਬਾਹਰੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1973		
5. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ , ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1985		
6. -ਉਗੀ-, ਸਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
7. ਦੁਨੀ ਚੰਦ੍ਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ , ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959		
8. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
9. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ , ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 1988		
10. -ਉਗੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਬਣਤਰ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988		
11. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਨਵੀਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ , ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999		
12. F. D. Sussure, Course in General Linguistics , Fontona Collins, 1959		

Session: 2025-26

Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Vich Anuvadit Hindi Sahit)		
Course Code	M24-PNB-303		
Course Type	DEC-3		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਦੋਵਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ		15

	ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		
II	ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ, ਤਮਸ , (ਅਨੁ. ਅਨੇਮਨ ਸਿੰਘ), ਅਸੀਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 2020		15
III	ਮਾਧਵ ਕੋਸ਼ਿਕ, ਸੁਣੋ ਰਾਧਿਕਾ , (ਅਨੁ. ਵਨੀਤਾ), ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012		15
IV	ਮਹਾਸ਼ਵੇਤਾ ਦੇਵੀ, ਚੋਣਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ , ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟਰੱਸਟ ਇੰਡੀਆ, ਦਿੱਲੀ, 1970		15
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
1. ਆਚਾਰਯ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਸੁਕਲ, ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤਯ ਕਾ ਇਤਿਹਾਸ , ਲੋਕਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, 2009			
2. ਸਰੋਜਨੀ ਸ਼ਰਮਾ (ਸੰਪਾ.), ਸਮਕਾਲੀਨ ਹਿੰਦੀ ਕਵਿਤਾ ਕੇ ਵਿਵਿਧ ਆਯਾਮ , ਸੁਕੀਰਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਕੈਥਲ, 2012			
3. ਸੁਭਾਸ਼ ਚੰਦਰ, ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ : ਸਾਹਿਤਯ ਔਰ ਜੀਵਨ ਦਰਸ਼ਨ , ਜਤਿਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ			
4. ਹਰਦਿਆਲ, ਹਿੰਦੀ ਕਹਾਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ਔਰ ਪ੍ਰਗਤੀ , ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਈ ਦਿੱਲੀ, 2005			
5. ਦੁਆਰਕਾ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਸਕਸੈਨਾ, ਹਿੰਦੀ ਕੇ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਠ ਉਪਨਿਆਸ ਔਰ ਉਪਨਿਆਸਕਾਰ , ਸ਼ਿਵ ਭਾਰਤੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਨਈ ਦਿੱਲੀ, 2004			
6. ਨਾਮਵਰ ਸਿੰਘ, ਕਵਿਤਾ ਕੇ ਨਏ ਪ੍ਰਤਿਮਾਨ , ਰਾਜ ਕਮਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਈ ਦਿੱਲੀ			
7. ਪਰਮਾਨੰਦ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸਮਕਾਲੀਨ ਕਵਿਤਾ ਕਾ ਯਥਾਰਥ , ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਈ ਦਿੱਲੀ			
8. ਮਧੁਰੇਸ਼, ਹੋਨਾ ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ ਕਾ , ਸਾਹਿਤਯ ਭੰਡਾਰ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ			
9. ਰਾਜੇਸ਼ ਰਾਣੀ, ਹਿੰਦੀ ਉਪਨਿਆਸੋਂ ਮੇਂ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ , ਕੇ. ਕੇ. ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2009			
10. ਰਾਮ ਵਿਨੋਯ ਸ਼ਰਮਾ, ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ ਕੇ ਸਾਹਿਤਯ ਸਰੋਕਾਰ , ਨਯੀ ਕਿਤਾਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ			
11. ਵਿਸ਼ਵ ਨਾਥ ਪ੍ਰਸਾਦ ਤਿਵਾੜੀ, ਆਧੁਨਿਕ ਹਿੰਦੀ ਕਵਿਤਾ , ਲੋਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ			
12. ਸ਼ਯਾਮ ਕਸ਼ਯਪ, ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ , ਬਾਣੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ			
13. ਬਨਾਸ ਜਨ (ਹਿੰਦੀ ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ), ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ ਜਨਮ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ			
14. ਬਨਾਸ ਜਨ (ਹਿੰਦੀ ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ), ਹਿੰਦੀ ਉਪਨਿਆਸ ਕੀ ਨਈ ਜ਼ਮੀਨ (ਸਾਹਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ)			
15. ਕੇ. ਵਨੇਜਾ (ਸੰਪਾ.), ਭੀਸ਼ਮ ਸਾਹਨੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ , ਅਨੁਸ਼ੀਲਨ ਅੰਕ 43, ਜੁਲਾਈ 2015 (ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ ਸ਼ੇਯ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ), ਭਾਰਤੀ ਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਪ੍ਰਯਾਗ			

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਉਰਦੂ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Vich Anuvadit Urdu Sahit)		
Course Code	M24-PNB-304		
Course Type	DEC-3		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਉਰਦੂ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਉਰਦੂ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਉਰਦੂ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਦੋਵਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ		15

	ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		
II	ਗੁਲਜ਼ਾਰ, ਰਾਤ ਪਸ਼ਮੀਨੇ ਕੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008		15
III	ਸਮਦਤ ਹਸਨ ਮੰਟੋ, ਮੰਟੋ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ		15
IV	ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚੰਦਰ, ਜਦੋਂ ਖੇਤ ਜਾਗੇ, ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਸਹਿਗਲ (ਅਨੁ), ਸੰਗਮ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਸਮਾਣਾ		15
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aatish Taseer (Tr.) , Manto : Selected Stories , Vintage/ Random House India, 2008 2. Alok Bhalla , Life and Works of Saadat Hasan Manto, IAS, Shimla, 1997 3. Ehtesham Hussain, Urdu Adab Ki Tankidi Tareekh, NCPUL, New Delhi 4. Jagdish Chandr, Wadhawan, Manto Naama, Roli Books, 1998 5. Jai Ratan (Tr.), Manto Naama : The Life of Saadat Hasan manto, Roli Books, 1998 6. Leslie A. Flemming, Another Lonely Voice : The Urdu Short Stories of Saadat Hasan Manto, Centre for South & South East Asian Studies , University Of California Berkley, 1979 7. Ram Babu Saxena, A History of Urdu Literature, Adam Publishers and Distributors, 1990 8. T. Grahame Bailey, A History of Urdu Literature, Oxford University Press, Pakistan, 2008 			

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Vich Anuvadit Angrezi Sahit)		
Course Code	M24-PNB-305		
Course Type	DEC-3		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਦੋਵਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ		15

	ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ	
II	ਸ਼ੈਕਸਪੀਅਰ, ਮੈਕਬੈਥ , ਸੁਰਜੀਤ ਹਾਂਸ (ਅਨੁ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ	15
III	ਅਰਨੈਸਟ ਹੈਮਿੰਗਵੇ, ਬੁੱਢਾ ਆਦਮੀ ਤੇ ਸਮੁੰਦਰ , ਪ੍ਰੋ ਅੱਛਰੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਭਾ (ਅਨੁ), ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	15
IV	ਖੁਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੇਲ , ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਅਨੁ), ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2001	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. Ifor Evans, A Short History of English Literature , Penguin Books, 1990		
2. Bhim Singh Dahiya (Ed.), Shakespeare's Intellectual Background , Viva Books, New Delhi		
3. Clifford Leach, Shakespeare's Tragedies , Chatto and Windus, London		
4. David Trotter, The English Novel History , Routledge, London, 1993		
5. H. B. Charlton, Shakespeare Comedy , Psychology Press, 2004		
6. George Monteiro, Critical Essays on Ernest Hemingway's A farewell to Arms , G. K. Hall & Company, 1994		
7. Granville Barker, Preface to Shakespeare , Anlantic Publishers and Distributors Pvt. Ltd, Delhi, 2007		
8. Ivor Brown, Shakespear in His Time , Thomas Nelson & Sons Ltd., London		
9. Jackson J. Benson (ed.), New Critical Approach to the Short Stories of Ernest Hemingway , Duke University Press, 1990		
10. James Nagel (Ed.), Critical Essays on Ernest Hemingway's The Sun Also rises , G. K. Hall, 1995		
11. John Arthos, The Art of Shakespeare , Bowes and Bowes, London, 1964		
12. Michael Taylor, Shakespeare Criticism in Twentieth Century , Oxford University Press, Canada, 2001		
13. Mirian Allott, Novelists and the Novel , Routledge, Kegan Paul, London		
14. Robert O. Stephens (Ed.), Ernest Hemingway : The Critical Reception , B. Franklin & Co., Inc, 1977		
15. Subodh Chandra Sen Gupta, Shakespeare Comedy , Indian Branch, oxford University Press, 1950		
16. Linda Wagner Martin, Ernest Hemingway : Seven Dacades of Criticism , Michhigan State University Press, 1998		
17. Terry Eaglton, The English Novel : An Introduction , Blackwell Publishing Ltd., 2005		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Vich Anuvadit Rusi Sahit)		
Course Code	M24-PNB-306		
Course Type	DEC-3		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦਿਤ ਰੂਸੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਦੋਵਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ		15

	ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		
II	ਮੈਕਸਿਮ ਗੋਰਕੀ, ਮਾਂ, ਗੁਰਬਖਸ਼ (ਅਨੁ.), ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮਾਸਕੋ		15
III	ਚੈਖੋਵ, ਚੋਣਵੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮਾਸਕੋ		15
IV	ਰਸੂਲ ਹਮਜ਼ਾਤੇਵ, ਮੇਰਾ ਦਾਗਿਸਤਾਨ, ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਮਾਸਕੋ, 1975		15
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Andrew Barlatt & Barry P. Scherr , Maxim Gorky : Selected Letters, Oxford University, 1997 2. Donald Rayfield, Anton Chekhov : A Life, North Western University Press, 1998 3. J. Douglas Clayton & Yana Meerzon, Adapting Chekhov : The Text and its Mutation, Routledge, 1970 4. Maxim Gorki, Culture And The people, International publisher, 1939 5. Richard Pevear, Selected Stories of Anton Chekhov, Random House Digital, Inc., 2009 6. Tovah Yedlin, Maxim Gorki : A Political Biography, Praeger Publisher, West Port CT, U.S.A., 1999 7. Valentine T. Bill, Chekhov : The Silent Voice Of Freedom, Philosophical Library, 1987 8. William Lyon Phelps, Essays on Russian Novelists, Macmillan, 1916 			

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (1960 ਤੱਕ) (Aadhunik Punjabi Kavita (1960 Tak))		
Course Code	M24-PNB-307		
Course Type	DEC-4		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	<p>ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।</p>		15

II	ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਮੇਰੇ ਸਾਈਆਂ ਜੀਓ, ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਚਾਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	15
III	ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ, ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ	15
IV	ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ, ਸੁਗੰਧ ਸਮੀਰ, ਨਵਜੁੱਗ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ(ਸੰਪਾ.), ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2005		
2. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁਨੀ, ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ : ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ, ਨਵ ਚਿੰਤਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2006		
3. ਐੱਸ. ਤਰਸੇਮ, ਬਾਵਾ ਬਲਵੰਤ : ਜੀਵਨ ਸੰਵਾਦ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2007		
4. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
5. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ		
6. -ਉਹੀ-, ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2006		
7. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
8. -ਉਹੀ-, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
9. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ		
10. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਵਿ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
11. ਮੋਹਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002		
12. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 2023		
13. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 22, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998		
14. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
15. -ਉਹੀ-, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸੁਹਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪਰਿਪੇਖ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
16. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2006		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (Nari Punjabi Sahit)		
Course Code	M24-PNB-308		
Course Type	DEC-4		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਝੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 3: ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਨਾਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15
II	ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਸੁਨੇਹੜੇ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2014		15
III	ਪਾਲ ਕੋਰ, ਸਵੀਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼ ਦਿੱਲੀ, 1993		15

IV	ਸੁਖਵੰਤ ਕੋਰ ਮਾਨ, ਰੁੱਤ ਰਾਗ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2013	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੋਰ (ਸੰਪਾ.), ਸੁਖਵੰਤ ਕੋਰ ਮਾਨ ਰਚਿਤ ਸਾਹਿਤ : ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਅਧਿਐਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ		
2. ਅਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਕੋਰ, ਨਾਰੀ ਕਾਵਿ-ਚਿੰਤਨ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
3. ਆਸ਼ਾ ਕੋਸ਼ਿਕ, ਨਾਰੀ ਸ਼ਸ਼ਕਤੀਕਰਣ : ਵਿਮਰਸ਼ ਏਵਮ ਯਥਾਰਥ, ਪੁਆਇੰਟਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਜੈਪੁਰ, 2004		
4. ਸੁਨੀਲ ਮਹਾਵਰ, ਭਾਰਤ ਮੇਂ ਮਹਿਲਾ ਸ਼ਸ਼ਕਤੀਕਰਣ : ਵਿਵਿਧ ਆਯਾਮ ਔਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ, ਅਵਿਸ਼ਕਾਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਜੈਪੁਰ, 2013		
5. ਹਰਜੀਤ ਕੋਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾਵਿ : ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1984		
6. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੋਰ, ਨਾਰੀਵਾਦ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
7. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪਾਲ ਕੋਰ ਦਾ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ (ਸਿਰਜਣਾ ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ), ਪੰਜ ਆਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ, 2016		
8. ਚਰਨਜੀਤ ਕੋਰ, ਨਾਰੀ ਚੇਤਨਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
9. ਜਗਜੀਵਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ : ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1974		
10. ਪਰਮਜੀਤ ਕੋਰ ਸਿੱਧੂ, ਨਾਰੀ : ਸਮਾਜ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ (ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ), ਯੂਨੀਸਟਰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਮੋਹਾਲੀ, 2021		
11. ਮਾਨਚੰਦ ਖੰਡੇਲਾ, ਮਹਿਲਾ ਔਰ ਬਦਲਤਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵੇਸ਼, ਅਵਿਸ਼ਕਾਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਜੈਪੁਰ, 2012		
12. ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਔਰਤ ਤੇ ਦਲਿਤ ਹਾਸ਼ੀਆਗਤ ਪ੍ਰਵਚਨ : ਨਵ-ਇਤਿਹਾਸਵਾਦੀ ਪਰਿਪੇਖ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005		
13. ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਨਾਰੀਵਾਦੀ ਵਿਮਰਸ਼, ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪੰਚਕੂਲਾ, 2011		
14. ਵਨੀਤਾ, ਨਾਰੀਵਾਦ ਤੇ ਸਾਹਿਤ, ਅਜੰਤਾ ਬੁੱਕਸ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ, ਦਿੱਲੀ, 2002		
15. ਸ਼ੈਲੋਂਦਰ ਮੋਰੀਆ, ਭਾਰਤੀ ਸਮਾਜ ਮੇਂ ਮਹਿਲਾ ਵਿਮਰਸ਼ ਏਵਮ ਯਥਾਰਥ, ਪੁਆਇੰਟਰ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਜੈਪੁਰ, 2012		
16. H. C. Upreti & Nandini Upreti, Women and Problems of Gender Discrimination , Pointer Publisher, Jaipur, 2011		
17. M. F. Patel, Feminism in Contemporary Indian Women writers , Avishkar Publisher, Jaipur, 2011		
18. R. C. Hiremath, Women in Changing World , Pointer Publisher, Jaipur, 2011		
18. Leela Desai, Feminism and Its Strategies , Pointer Publisher, Jaipur, 2003		
19. Leela Desai, Issues in Feminism , Pointer Publisher, Jaipur		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Dalit Sahit)		
Course Code	M24-PNB-309		
Course Type	DEC-4		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਲਿਤ ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਲਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਛੁਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਪਰਿਚੈ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 3: ਦਲਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਦਲਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਦਲਿਤ ਦੀ ਅੰਤਰਮਨ ਸੰਵੇਦਨਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15
II	ਮਦਨਵੀਰਾ, ਘੇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ, 2022		15
III	ਗੁਰਮੀਤ ਕੜਿਆਲਵੀ, ਆਤੂ ਖੋਜੀ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2006		15

IV	ਵਰਿਆਮ ਮਸਤ, ਘਰਲੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁਕ ਸ਼ਾਪ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2002		15
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
1. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਬੱਤਰਾ (ਸੰਪਾ.), ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ , ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ			
2. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਦਲਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ , ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2004			
3. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਤ ਅਤੇ ਜਮਾਤ , ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2013			
4. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਸਰੋਕਾਰ , ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ			
5. ਭੀਮਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ : ਮਾਰਕਸੀ ਪਰਿਪੇਖ , ਕੰਕਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਜਲੰਧਰ			
6. ਰੋਣਕੀ ਰਾਮ, ਦਲਿਤ ਚੇਤਨਾ : ਸਰੋਤ ਤੇ ਸਰੂਪ , ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010			
7. ਰੋਣਕੀ ਰਾਮ, ਦਲਿਤ ਪਛਾਣ : ਮੁਕਤੀ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਕਰਨ , ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012			

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ (Punjabi Mini Kahani)		
Course Code	M24-PNB-310		
Course Type	DEC-4		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਛੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿੰਨੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਟੈਕਸਟ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15

II	ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ, ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਨੂਰ (ਸੰਪਾਦਕ), ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ , ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਯਾਦਗਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 2001	15
III	ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸੋਹਲ (ਸੰਪਾ.), ਕੁੱਜੇ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰ , ਪੰਜਾਬ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2017	15
IV	ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਮਿੰਨੀ ਕਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ , ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2023	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਡਾ. ਅਨੂਪ ਸਿੰਘ, ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਸੀਮਾ ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ , ਮਿੰਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1994		
2. . – ਉਹੀ- ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਅ , ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ, 1996		
3. ਡਾ. ਅਮਰ ਕੋਮਲ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਕਥਾ ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਸਮਾਲੋਚਨਾ , ਕੇ. ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼ ਬਰੋਟਾ, ਮਾਨਸਾ, 2024		
4. ਡਾ. ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਦੀਪਤੀ, ਆਲੋਚਨਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ-ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਪਾਸਾਰ ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ , ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ (ਰਜਿ.) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2023		
5. ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ, ਗਲਪੀ ਵਿਧਾ ਲਘੂਕਥਾ: ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ , ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 201		
6. ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨੁਕਤਾ ਨਿਗਾਹ , ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ (ਰਜਿ.) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2013		
7. ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪ (ਸੰਪਾਦਕ) ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ : ਪਾਠ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਗ , ਉਡਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, ਮਾਨਸਾ, 2004		
8. ਨਿਰੰਜਣ ਬੋਹਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ: ਵਿਸ਼ਾਗਤ ਸਰੂਪ ਤੇ ਸ਼ਿਲਪ ਵਿਧਾਨ , ਉਡਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਮਾਨਸਾ, 2013		
9. ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆਂ (ਮਿੰਨੀ ਕਹਾਣੀ ਆਲੋਚਨਾ ਅੰਕ) ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ: ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਅਕਤੂਬਰ-ਦਸੰਬਰ 2020 ਅੰਕ 10-1		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ (Punjabi Natak Ate Ikangi)		
Course Code	M24-PNB-311		
Course Type	DEC-5		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿਧਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਟਕਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਨਾਟ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਖੇਡਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15
II	ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਮੁਇਆ ਸਾਰ ਨ ਕਾਈ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ		15

III	ਸਵਰਾਜਬੀਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ	15
IV	ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, ਕੁਆਰੀ ਟੀਸੀ, ਨਵਯੁੱਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜ ਨਾਟਕਕਾਰ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 2. -ਉਗੀ-, ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਮਿਥਿਹਾਸਕ ਨਾਟਕ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ 3. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ 4. -ਉਗੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟ ਚਿੰਤਨ, ਜੈਨ ਸੰਨਯ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਸਰਹਿੰਦ, 1989 5. -ਉਗੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2005 6. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਮਿੱਥ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ (ਸਵਰਾਜਬੀਰ ਦਾ ਨਾਟ-ਪਰਿਪੇਖ), ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2005 7. ਕਮਲੇਸ਼ ਉੱਪਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2004 8. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ : ਸਰੂਪ, ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011 9. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1987 10. ਨਵਨਿੰਦਰਾ ਬਹਿਲ, ਨਾਟਕੀ ਸਾਹਿਤ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2001 11. ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਟ-ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2009 12. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਨਾਟਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਅੰਕ 25, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000 13. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੀਆਂ ਨਾਟ-ਜੁਗਤਾਂ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003 14. ਸਮਦਰਸੀ, ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2003 		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ (1900 ਤੱਕ) Punjabi Vartak (1900 Tak)		
Course Code	M24-PNB-312		
Course Type	DEC-5		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਗਦ ਅਤੇ ਪਦ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਰੂਪਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਆਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਰਤਕਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ		15
II	ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.): ਪੁਰਾਤਨ ਜਨਮਸਾਖੀ, ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਤ ਸਦਨ, ਦਿੱਲੀ		15

III	ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਮ ਫਿਲੋਰੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਤ-ਚੀਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2013	15
IV	ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਨੀਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਮੈਸਰਜ਼ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਮਾਲਿਕ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਹਰੀ ਬੁੱਕ ਡਿਪੋ, ਅੰਮਿਤਸਰ, 1930	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ, ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਅਧਿਐਨ (ਗੁਰਮਤਿ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ), ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2011 2. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 3. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਜਨਮਸਾਖੀ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ 4. ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਾਖੀ ਸੂਰਤ, ਫਕੀਰ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1982 5. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ 6. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 7. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਮੱਧਕਾਲੀ ਪਾਠ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਪ੍ਰਸੰਗ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ 8. -ਉਗੀ-, ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 9. ਬਿਮਲੇਸ਼ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ, ਗਿਆਨੀ ਦਿੱਤ ਸਿੰਘ : ਜੀਵਨ, ਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ, ਐਸਥੈਟਿਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2016 10. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੁਰਾਤਨ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 11. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੁਰਾਤਨ ਵਾਰਤਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ (Punjabi Mahakaav)		
Course Code	M24-PNB-313		
Course Type	DEC-5		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਜਤ ਬਿੰਬ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ/ ਧਾਰਮਿਕ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਿਰਤਾਂਤ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲੈ ਸਕਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ		15

	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		
II	ਪ੍ਰੋ. ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਚਾਨਣ , ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼		15
III	ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ, ਮਹਾਬਲੀ , ਧਨਪਤ ਰਾਇ ਐਂਡ ਸੰਜ, ਜਲੰਧਰ, 1959		15
IV	ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਚਮਕੋਰ , ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 2023		15
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
1. ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਦਾ ਵਿਕਾਸ , ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ			
2. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਸਨੇਹੀ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਆਜ਼ਾਦ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ , ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1992			
3. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਮਹਾਂਕਾਵਿ , ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1983			
4. ਡਾ. ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ : ਮਹਲਾ ੧੦ (ਰਸ ਤੇ ਅਲੰਕਾਰ) , ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁਕਸ, 2016			
5. ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੁਮਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਹਾਂਕਾਵਿ ਬਦਲਦੇ ਪਰਿਪੇਖ , ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2012			

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ (Tulnatmak Sahit)		
Course Code	M24-PNB-314		
Course Type	DEC-5		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵਖਰੇਵੇਂ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਦੂਜੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਕਲਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦਰ ਅੰਤਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਵਿਧੀ-ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.			
Unit	Topics		Contact Hours
I	(ੳ) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਕਲਪ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਅ) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ, ਕੋਮੀ ਸਾਹਿਤ, ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਸਾਹਿਤ : ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਖਰੇਵਾਂ (ੲ) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ		15

II	(ੳ) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਵਿਧੀਆਂ/ ਸਿਧਾਂਤ (ਅ) ਜੀਨੀਓਲੋਜੀ (Genealogy), ਥੀਮੈਟਾਲੋਜੀ (Thematology), ਹਿਸਟਰੀਓਗਰਾਫੀ (Historiography) ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ (ੲ) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਸਾਹਿਤ ਚਿੰਤਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ	15
III	(ੳ) ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ (ਇਤਿਹਾਸ, ਸਾਇੰਸ, ਦਰਸ਼ਨ, ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਮਾਨਵ ਵਿਗਿਆਨ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਗਿਆਨ) (ਅ) ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਲਾਵਾਂ (ਸਿਨੇਮਾ, ਨਾਚ, ਰਾਗ, ਚਿੱਤਰ ਕਲਾ, ਮੂਰਤੀ ਕਲਾ, ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ) (ੲ) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ	15
IV	(ੳ) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ : ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਪੇਖ (ਅ) ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਮੁੱਦੇ (ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ, ਬਹੁਨਸਲੀ, ਬਹੁਜਾਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ)	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: ➤ Theory
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ : ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਹਾਰ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
2. -ਉਹੀ-, ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ , ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
3. Amiya Dev, Comparative Literature : Theory and Practice , IAS, Shimla		
4. Anders Pettersson (Ed.), Literary History : Towards A Global Perspective (Vol.I), Walter de Gruyter, Berlin		
5. David Damrosch, What is World Literature , Princeton, UP, 2003		
6. Dasgupta & Subha Chakraborty (Ed.), Genology , Jadavpur University, Jadavpur, 2004		
7. Max Louwerse & Willie Van Peer, Thematics : Interdisciplinary Studies , John Benjamins Publishing Co. Amsterdam		
8. Suman Gupta, Globalisation and Literature , Polity, Cambridge, 2009		
9. Susan Bassnett, Comparative Literature : A Critical Introduction , Blackwell, Oxford		
10. Swapan Majumda, Comparative Literature : Indian Dimentions , Payrus, Calcutta		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	III		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਹਿਤ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ : ਸੰਖੇਪ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Punjabi Bhasha, Sahit Sabhyachar ate Lok Parampra : Sankhep Jaan-Pachhan)		
Course Code	M24-OEC-335		
Course Type	OEC		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ, ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਨੇਮਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ, ਵਾਕ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬੋਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਰਾਹੀਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸਰੂਪ, ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੀ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Practical	Total
	2	0	2
Teaching Hours per week	2	0	2
Internal Assessment Marks	15	0	15
End Term Exam Marks	35	0	35
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			

Unit	Topics	Contact Hours	
I	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਧੁਨੀ/ ਅੱਖਰ ਬੋਧ/ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ/ਵਾਕ ਬੋਧ ਅਤੇ ਅਰਥ ਬੋਧ ਅੱਖਰਾਂ/ ਵਰਣਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਅੱਖਰ ਉਚਾਰਣ, ਲਗਾਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ, ਲਗਾਖਰ, ਸਵਰ-ਵਿਅੰਜਨ, ਸ਼ਬਦ, ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ, ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ (ਅਗੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ), ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਨਿਯਮ, ਮੁਹਾਵਰੇ, ਅਖਾਣ ਆਦਿ ਵਾਕ ਕੀ ਹੈ, ਵਾਕ ਰਚਨਾ, ਵਾਕ ਵੰਡ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਵਿਪਰੀਤਆਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਬਹੁਤੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਪੱਤਰ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਪਦ/ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ	7 1/2	
II	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ, ਸਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲੇ ਸ਼ਾਹ) ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ (ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ (ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ (ਨਾਵਲਕਾਰ-ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ; ਕਹਾਣੀਕਾਰ-ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ, ਬਲਦੇਵ ਗਰੇਵਾਲ)	7 1/2	
III	ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ	7 1/2	
IV	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪਰੰਪਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ, ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨ੍ਰਿਤ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ	7 1/2	
Total Contact Hours		30	
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 15		End Term Examination: 35	
➤ Theory	15	➤ Theory	35
• Class Participation:	4	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	4		
• Mid-Term Exam:	7		

Part C-Learning Resources

Recommended Books/e-resources/LMS:

- > ਸ. ਸ. ਖਹਿਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
- > ਸੇਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰੱਸਟ, ਇੰਡੀਆ, 1999
- > ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਕੋਸ਼, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
- > ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਧੀਮਾਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਗਗਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006
- > ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਲੋਕਯਾਨ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
- > ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ, ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਅਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1974
- > ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਫ਼ਰੈਂਕ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰਾਈਟਰਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ
- > ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012
- > ਜਗਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ (ਆਦਿ ਕਾਲ ਅਤੇ ਭਗਤੀ ਕਾਲ), ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
- > ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਲੋਕਯਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
- > ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1976
- > ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1999
- > ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ : ਪਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਮਾਨ, ਸਾਹਿਤ ਕਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2002
- > ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
- > ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਲੋਕਧਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998
- > ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003

17. Gurinder Singh Mann, An Introduction to Punjabi, Punjabi University, Patiala

18. Harjeet Singh Gill, Folk Art of the Punjab, Punjabi University, Patiala

SEMESTER IV

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ (Lokdhara Ate Punjabi Lokdhara)		
Course Code	M24-PNB-401		
Course Type	CC-11		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀ ਅਮੀਰ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚਲੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵੱਖਰਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਮਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	(ੳ) ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਖੇਤਰ (ਅ) ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਧਿਐਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ		15

	(ੲ) ਲੋਕਧਾਰਾ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸਾਹਿਤ	
II	(ੳ) ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਗਟਾਅ ਵਿਧੀਆਂ (ਲੋਕ ਗੀਤ, ਲੋਕ ਕਥਾ, ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ, ਲੋਕ ਨਾਟਕ, ਲੋਕ ਧਰਮ, ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨ੍ਰਿਤ) (ਅ) ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਵਿਲੀਅਮ ਥਾਮਸ, ਵੀ. ਪ੍ਰਾਪ ਅਤੇ ਐਲਨ ਡੰਡੀ ਦਾ ਲੋਕਧਾਰਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ	15
III	(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ : ਸੰਗ੍ਰਿਹ, ਸੰਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸੰਗ੍ਰਿਹ, ਸੰਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ	15
IV	(ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਗੀਤ, ਲੋਕ ਕਥਾ, ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਰੀਤੀ ਰਿਵਾਜ, ਲੋਕ ਨਾਟਕ, ਲੋਕ ਧਰਮ, ਲੋਕ ਕਲਾਵਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨ੍ਰਿਤ ਦਾ ਵਿਸਤਰਿਤ ਅਧਿਐਨ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸੰਗ੍ਰਿਹ, ਸੰਪਾਦਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਦੇਣ 1. ਆਰ. ਸੀ. ਟੈਂਪਲ 2. ਦਵਿੰਦਰ ਸਤਿਆਰਥੀ 3. ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ 4. ਮ. ਸ. ਰੰਧਾਵਾ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਸੇਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰਸਟ, ਇੰਡੀਆ, 1999		
2. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ਵਕੋਸ਼, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ		
3. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਸਮੀਖਿਆ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012		
4. -ਉਹੀ-, ਲੋਕਗੀਤਾਂ ਦੀ ਪੈੜ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2002		
5. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਲੋਕਯਾਨ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		
6. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਲੋਕ ਵਿਰਸਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996		
7. -ਉਹੀ-, ਲੋਕਯਾਨ ਅਤੇ ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2011		
8. ਕੰਵਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੰਧ ਚਿੱਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996		
9. ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਨਾਚ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996		
10. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਲੋਕਧਾਰਾ : ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		

11. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2003
12. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਸਾਡੇ ਰਸਮ ਰਿਵਾਜ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
13. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ੀ, ਲੋਕਧਾਰਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
14. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ, ਲੋਕਯਾਨ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ
15. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਲੋਕਧਾਰਾਈ ਪਿਛੋਕੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2006
16. ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ, ਲੋਕ-ਕਾਵਿ ਦੀ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ, ਲੋਕਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
17. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਲੋਕਧਾਰਾ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998
18. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਪਰੰਪਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1987
19. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ (ਸੰਪਾ.), ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995
20. ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ ਅਤੇਲਾਭ ਸਿੰਘ ਖੀਵਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕਧਾਰਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2003
21. Alan Dundes, The Study of Folklore, Inc. Englewood Cliffs, Prentic Hall, N.J., 1965
22. Alan Dundes, Essays in Folklore, Folklore institute, Kailash Puri, Meerut, 1978
23. Pierre Maranda (Ed.), Mythology, Penguin Education, England, 1973
24. Vladimir Propp, Morphology of Folktales, University of Texas Press, Austin, 1968

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ (Punjabi Bhasha vighyan ate Gurmukhi Lipi)		
Course Code	M24-PNB-402		
Course Type	CC-12		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਬਾਕੀ ਭਾਰਤੀ ਲਿੱਪੀਆਂ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	(ੳ) ਧੁਨੀ, ਧੁਨੀ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ (ਅ) ਭਾਵਾਂਸ਼, ਭਾਵਾਂਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਵਾਂਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ (ੲ) ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ		15
II	(ੳ) ਵਾਕ, ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਕ ਵਿਗਿਆਨ		15

	(ਅ) ਅਰਥ, ਅਰਥ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਰਥ ਪ੍ਰਬੰਧ (ੲ) ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ	
III	(ੳ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਤੇ ਵਿਕਾਸ (ਅ) ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ	15
IV	(ੳ) ਖਰੋਸ਼ਠੀ, ਬ੍ਰਹਮੀ, ਸ਼ਾਰਧਾ, ਟਾਕਰੀ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਸੁਰ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1999 2. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ : ਵਿਆਕਰਣ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2001 3. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉੱਜਲ ਸਿੰਘ ਬਾਹਰੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 1973 4. ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1985 5. -ਉਹੀ-, ਸਾਡੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 6. ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995 7. ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959 8. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1964 9. ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1988 10. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2000 11. ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਨਵੀਨ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੈਪਸੂ ਬੁੱਕ ਡਿਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ, 1999 12. ਜੀ. ਬੀ. ਸਿੰਘ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦਾ ਜਨਮ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1960 		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ (1960 ਤੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ) Adhunik Punjabi Kavita (1960 ton Hun Tak)		
Course Code	M24-PNB-403		
Course Type	DEC-6		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਦੇ ਹੋਏ ਆਧੁਨਿਕ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ/ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਵਿਧਾਗਤ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਿਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੁਆਰਾ ਕਾਵਿ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਸੂਝ ਅਤੇ ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਤੇ ਸਮਝਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15
II	ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ, ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਕੈਨਵਸ, ਨਾਗਮਣੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ		15

III	ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ, ਲੂਣਾ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ	15
IV	ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦਰਗਾਹ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੂਨੀ (ਸੰਪਾ.), ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ 2. ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ(ਸੰਪਾ.), ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2005 3. ਸੁਹਿੰਦਰਬੀਰ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ : ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 4. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ 5. -ਉਹੀ-, ਕਾਵਿ ਸਰੋਕਾਰ, ਲੇਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2006 6. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਅਧਿਐਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 7. ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕਾਵਿ : ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1984 8. ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਈ ਆਧਾਰ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 9. ਜਗਜੀਵਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ : ਪੁਨਰ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਸੁੰਦਰ ਦਾਸ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 1974 10. ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ 11. ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੀਤਲ, ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ (ਮੇਨੇਗ੍ਰਾਫ਼), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ 12. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਸਮਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ: ਸੰਵੇਦਨਾ ਤੇ ਸਰੋਕਾਰ, ਸਪਤਰਿਸ਼ੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 2023 13. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਆਧੁਨਿਕ ਕਾਵਿ ਅੰਕ) ਅੰਕ 22, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1998 14. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 15. -ਉਹੀ-, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ ਦਾ ਸੁਹਜ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪਰਿਪੇਖ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 16. ਰਾਜਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2006 		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਆਲੋਚਨਾ (Punjabi Khoj Ate Aalochana)		
Course Code	M24-PNB-404		
Course Type	DEC-6		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਖੋਜ ਦੇ ਸੰਦਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਖੋਜ ਦੀ ਰੁਚੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ। CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤ ਖੋਜ ਲਈ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਸੰਜੀਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਿਲ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਗਿਆਨ ਸਦਕਾ ਉਸਦੀ ਬੁੱਧੀ ਵਿਚ ਗੁਣਾਤਮਕ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਤੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਤਿ ਡੂੰਘਾ ਤੇ ਤਾਰਕਿਕ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੌਧਿਕ ਚਿੰਤਨ ਪੱਖੋਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਗੇ</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	<p>ਖੋਜ : ਸਰੂਪ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਜ</p> <p>ਖੋਜ ਦੀ ਵਿਉਤਪਤੀ ਤੇ ਸਰੂਪ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਖੋਜ ਸੰਦ ਤੇ ਜੁਗਤਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ, ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਨਿਭਾਉ, ਨੋਟਸ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਧੀ</p> <p>ਖੋਜ ਵਿਧੀਆਂ : ਮੁਲਾਕਾਤ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ, ਸਾਰਣੀ, ਪ੍ਰਤੱਖਣ, ਕੇਸ ਅਧਿਐਨ,</p>		15

	ਪੁਸਤਕਾਂ, ਸੰਦਰਭ ਪੁਸਤਕਾਂ, ਹਵਾਲੇ, ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ, ਸਟਾਈਲ ਸ਼ੀਟ।	
II	ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ, ਰੂਪਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਵਿਹਾਰਕ ਆਲੋਚਨਾ : ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ	15
III	ਪੰਜਾਬੀ ਆਰੰਭਕ ਆਲੋਚਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ-ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪਵਾਦੀ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦੀ ਆਲੋਚਨਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਰੁਝਾਨ	15
IV	ਮੈਟਾ ਆਲੋਚਨਾ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, 'ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਆਲੋਚਨਾ' (ਸਾਹਿਤਿਆਰਥ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ) ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲੰਕਣ (ਮੁੱਲ ਤੇ ਮੁਲੰਕਣ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ) ਅਤਰ ਸਿੰਘ, "ਪਰੰਪਰਾ ਤੇ ਆਧੁਨਿਕਤਾ" (ਸਮਦਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ) ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, 'ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਤਾਂ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕਤਾ' (ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚੋਂ)	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਤਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਸੰਵੇਦਨਾ, ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
2. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਆਲੋਚਨਾ ਚਿੰਤਨ, ਰਘਬੀਰ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1996		
3. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ, ਸਾਹਿਤਆਰਥ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ		
4. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂਰ ਅਤੇ ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਸਮਕਾਲੀ ਪੱਛਮੀ ਚਿੰਤਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2001		
5. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਵਾਦ ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2010		
6. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਸਾਹਿਤ ਆਲੋਚਨਾ : ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਲੇਕਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005		
7. ਹਰਜੋਧ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਖੇਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ) ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ-ਚੌਥਾ, ਅੰਕ 80-83, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
8. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਵਿਧੀਆਂ : ਵਰਤਮਾਨ ਪਰਿਪੇਖ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2006		
9. ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਪਾਰਗਾਮੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ		

10. -ਉਹੀ-, ਸਾਹਿਤ ਵਿਗਿਆਨ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2002
11. ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਬਿੰਦ, ਸਾਹਿਤ ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2002
12. ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਮਝ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
13. -ਉਹੀ-, ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸੋਮੇ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005
14. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਰਸ਼ੀ, ਸਮੀਖਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਆਂ, ਆਰਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਦਿੱਲੀ, 1998
15. ਗੁਰਨਾਇਬ ਸਿੰਘ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕ), ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
16. ਗੋਪੀ ਚੰਦ ਨਾਰੰਗ, ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ, ਉੱਤਰ-ਸੰਰਚਨਾਵਾਦ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 2002
17. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਾਹੀ, ਮਸਲੇ ਗਲਪ ਦੇ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, 2004
18. -ਉਹੀ-, ਜੋਤ-ਜੁਗਤ ਕੀ ਬਾਰਤਾ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, 2006
19. ਦਵਿੰਦਰ ਸੈਫੀ, ਸਿਧਾਂਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਧਾਂਤਕਾਰ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2012
20. ਭੀਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਰਕਸਵਾਦ, ਨਵ-ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਆਧੁਨਿਕਤਾਵਾਦ, ਤਰਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਬਰਨਾਲਾ, 2004
21. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਖੋਜ ਪਤ੍ਰਿਕਾ (ਸਾਹਿਤਕ ਵਾਦ ਅੰਕ) ਅੰਕ 31-32, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ (Koshkari Ate Punjabi Koshkari)		
Course Code	M24-PNB-405		
Course Type	DEC-6		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਝ- ਸਮਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਕੋਸ਼ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ (ੳ) ਕੋਸ਼ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਕਲਪ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ, ਕੋਸ਼, ਨਿਘੰਟੂ, ਨਿਰੁਕਤ, ਗਲੈਸਰੀਜ਼, ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਲੈਕਸੀਕਾਨ (ਅ) ਕੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ		15

	(ੲ) ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਕਲਪ ਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ	
II	ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ (ੳ) ਕੋਸ਼ ਵਿਗਿਆਨ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਕਲਪ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ (ਅ) ਕੋਸ਼ ਨਿਰਮਾਣ : ਯੋਜਨਾ, ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਇਕੱਤਰੀਕਰਨ, ਇੰਦਰਾਜਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਵਿਆਕਰਣਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ, ਅਰਥ ਨਿਰਮਾਣ, ਸੰਪਾਦਨ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ (ੲ) ਕੋਸ਼ ਨਿਰਮਾਣਕਾਰੀ : ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ	15
III	ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿਛੋਕੜ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ : ਇੱਕ-ਭਾਸ਼ਾਈ, ਦੁ-ਭਾਸ਼ੀ, ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ੀ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੋਸ਼, ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼, ਸਾਹਿਤ ਕੋਸ਼ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੇ ਕੋਸ਼, ਅਖਾਣ ਤੇ ਮੁਹਾਵਰਾ ਕੋਸ਼ ਆਦਿ (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ	15
IV	ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਵਿਹਾਰਕ ਪੱਖ (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਅਰਥਗਤ ਸੰਰਚਨਾ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ - ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਪਟਿਆਲਾ (ੲ) ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੁ-ਭਾਸ਼ੀ ਕੋਸ਼ ਦਾ ਕੋਸ਼ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਉਮਾ ਸੇਠੀ, ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਧਾਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005		
2. ਓ. ਪੀ. ਵਸ਼ਿਸ਼ਟ, ਕੋਸ਼-ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਨੈਨਸੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1992		
3. ਅਕਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਤਨਵੀ, ਦੁਭਾਸ਼ੀ ਕੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਸ਼ ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2005		
4. ਸੁਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (ਸੰਪਾ.), ਕੋਸ਼ ਨਿਰਮਾਣ : ਸਿਧਾਂਤ ਐਂਡ ਪਰੰਪਰਾ, ਕੇਂਦਰੀਯ ਹਿੰਦੀ ਸੰਸਥਾਨ, ਆਗਰਾ, 1983		
5. ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਨ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995		
6. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੋਮਲ, ਸ਼ਬਦ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਸੰਦੀਪ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1990		

7. ਨਵਰਤਨ ਕਪੂਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਪੰਜਾਬੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2004
8. ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ-ਕਲਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1995
9. ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਜੈਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1956
10. ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ (ਸੰਪਾ.), ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਸ਼ਕਾਰੀ : ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2007
11. Ladislav Zgusta, Manual of Lexicography, The Hague, Mouton, 1971
12. Ram Adhar Singh, An Introduction to Lexicography, CIIL, Mysore, 1982
13. S. M. Katre, Lexicography, Anamali University, madras, 1965
14. W. Doroszewski, Elements of lexicology and SemiticsThe Hague, Mouton

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ (Media Ate Punjabi Media)		
Course Code	M24-PNB-406		
Course Type	DEC-6		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਪੰਜਾਬੀ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਤੇ ਪੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਕਿੱਤੇ ਵਿਚਲੀਆਂ ਅਪਾਰ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਕੈਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰਕਾਰਿਤਾ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	<p>ਪੱਤਰਕਾਰੀ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪਰਿਪੇਖ (ੳ) ਪੱਤਰਕਾਰੀ : ਅਰਥ, ਤੱਤ, ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸੰਕਲਪ (ਅ) ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ : ਨਿਕਾਸ, ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ</p>		15

	(ੲ) ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ	
II	ਜਨ - ਸੰਚਾਰ (ੳ) ਜਨ ਸੰਚਾਰ : ਅਰਥ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ (ਅ) ਜਨ ਸੰਚਾਰ ਕਿਸਮਾਂ : ਪ੍ਰਿੰਟ ਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪ, ਰੋਜ਼ਾਨਾ, ਸਪਤਾਹਿਕ, ਪੰਦਰਾ ਰੋਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮਾਸਿਕ ਪਰਚੇ, ਫੋਟੋ ਪੱਤਰਕਾਰੀ (ੲ) ਨਵੇਂ ਸੰਚਾਰ ਸਾਧਨ : ਵੈੱਬਸਾਈਟ, ਸੋਸ਼ਲ ਨੈੱਟਵਰਕਿੰਗ	15
III	ਪੱਤਰਕਾਰੀ : ਸਹਾਇਕ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰਤਾ (ੳ) ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤਰ : ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ, ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ, ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਸਰਕੁਲੇਸ਼ਨ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ (ਅ) ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰਤਾ : ਪੀਲੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਵਧੀਆ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਗੁਣ, (ੲ) ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ : ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਖ਼ਬਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ	15
IV	ਰਚਨਾਤਮਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ (ੳ) ਰਚਨਾਤਮਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ : ਅਰਥ, ਮਹੱਤਤਾ, ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ (ਅ) ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰੁਝਾਨ, ਸੰਪਾਦਕੀ ਪੰਨਾ (ੲ) ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟ : ਅਰਥ, ਕਿਸਮਾਂ, ਮਹੱਤਵ, ਨਿਰਮਾਣ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਰਚਨਾਤਮਕ ਲੇਖਣੀ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੜੈਚ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸੁਣੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2010		
2. ਐੱਲ. ਆਰ. ਨਾਗਪਾਲ, ਸਮਾਚਾਰ ਪੱਤਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਤੇ ਛਪਾਈ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002		
3. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2005		
4. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਅਤੇ ਪਾਰੁਲ ਰਾਏਜ਼ਾਦਾ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨ ਸੰਚਾਰ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਪਟਿਆਲਾ,		

2014

5. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭੁਪਿੰਦਰ ਬੱਤਰਾ, ਸੰਚਾਰ, ਮਦਾਨ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ, 2005
6. ਕਿਸ਼ਨੀ ਨਵਲਾਣੀ, ਸੂਚਨਾ ਸੰਚਾਰ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2004
7. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ, ਮਦਾਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
8. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2012
9. ਮੇਘਾ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2001
10. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਡੀਆ : ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ, 2013
11. Gurmeet Singh Mann, Challenges and Opportunities Before Indian Media, Punjabi University, Patiala, 2012
12. Joginder Singh, Punjabi Journalism : Issues & Concerns, Punjabi University, Patiala, 2012
13. Navjit Singh Johal (Ed.), Media Ethics : Issues & Concerns, Punjabi University, Patiala, 2012

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਲਲਿਤ ਨਿਬੰਧ (Punjabi Nibandh Ate Lalit Nibandh)		
Course Code	M24-PNB-407		
Course Type	DEC-7		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਰੂਪ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਲਲਿਤ ਨਿਬੰਧ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਅਤੇ ਲਲਿਤ ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਬੰਧਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਿਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਿਲ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ		15

II	ਪ੍ਰਿੰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ, ਨਵੀਆਂ ਸੋਚਾਂ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2008	15
III	ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ, ਸਾਂਵੀ ਪੱਧਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ	15
IV	ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਂਗ, ਸੋਗੀ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਜਾਦੂ, ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਪੁਸਤਕਮਾਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ : ਪ੍ਰੀਤ ਸੰਸਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ, 1991 2. ਹਿੰਮਤ ਸਿੰਘ ਸੇਢੀ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1987 3. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ, ਆਧੁਨਿਕ ਗੱਦਕਾਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਪ੍ਰੈਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 4. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ : ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਵਿਹਾਰ, ਰਵੀ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 5. ਧਰਮਪਾਲ ਸਿੰਗਲ, ਵਾਰਤਕ ਸ਼ੈਲੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ 6. ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾਤਾ ਅਤੇ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ : ਕਲਾ ਤੇ ਸ਼ਖਸੀਅਤ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਦਿੱਲੀ, 1973 7. ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਨਿਬੰਧ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1991 		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Safarnama Sahit)		
Course Code	M24-PNB-DEC-408		
Course Type	DEC-7		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਸਫ਼ਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜ-ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15
II	ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪੂਰ, ਸੱਚੇ ਸੱਚ, ਯੂਨੀਸਟਾਰ ਬੁਕਸ ਮੋਹਾਲੀ		15

III	ਮਿੰਨੀ ਗਰੇਵਾਲ, ਅਨਜਾਣੀਆਂ ਧਰਤੀਆਂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ, 2011	15
IV	ਸੁਕੀਰਤ, ਕਿੰਨੇ ਪਰਬਤਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਰਛਪਾਲ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਰਾਜੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਾਭਾ, 1991		
5. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਸਰੂਪ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1997		
6. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਯਾਤਰੀ ਅਤੇ ਸਫ਼ਰਨਾਮੇ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੁੱਕ ਟ੍ਰੱਸਟ, ਦਿੱਲੀ, 1980		

Session: 2025-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ (Punjabi Rekha Chittar)		
Course Code	M24-PNB-DEC-409		
Course Type	DEC-7		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਸੂਝ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਗਤ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 4: ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਜੀਵਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ-ਸ੍ਰੋਤ ਬਣੇਗਾ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15

II	ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ, ਹੁਸੀਨ ਚਿਹਰੇ, ਨਵਯੁਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ	15
III	ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਅਣਖੀ, ਮੇਏ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	15
IV	ਜਸਬੀਰ ਭੁੱਲਰ, ਟਾਹਣੀਆਂ ਵਾਲੀ ਸ਼ਾਮ, ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2004	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਅਵਨਾਸ਼ ਕੌਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ : ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
2. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਪਰਖ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ		
3. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਦਵੇਸ਼ਵਰ, ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2012		
4. ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ, ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ, ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, 2009		
5. ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸਿੱਧੂ, ਜਸਬੀਰ ਭੁੱਲਰ ਦੀ ਕਥਾ ਚੇਤਨਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਸਾਹਿਤ (Punjabi Swajivni Sahit)		
Course Code	M24-PNB-410		
Course Type	DEC-7		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਸਾਹਿਤ ਸਬੰਧੀ ਸਿਧਾਂਤਕ/ਕਲਾਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 2: ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ, ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਝੁਕਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਵੈਜੀਵਨੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦੇ ਵਿਹਾਰਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਵੈਜੀਵਨੀਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ ਦੁਆਰਾ ਸਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਜੀਵਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਣਾ-ਸ੍ਰੋਤ ਬਣੇਗਾ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਪਾਠ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ, ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ, ਵਿਕਾਸ, ਵਿਭਿੰਨ ਲੇਖਕਾਂ ਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ।		15

II	ਹਰਿਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਚੋਲਾ ਟਾਕੀਆਂ ਵਾਲਾ, ਨਵਯੁੱਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ	15
III	ਬਲਬੀਰ ਮਾਧੋਪੁਰੀ, ਛਾਂਗਿਆ ਰੁੱਖ, ਯੂਨੀਸਟਾਰ ਬੁਕਸ, 2004	15
IV	ਬਚਿੰਤ ਕੌਰ, ਪਗਡੰਡੀਆਂ, ਨਵਯੁੱਗ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਧਰਮ ਚੰਦ ਬਾਤਿਸ਼, ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਸ਼ਾਸਤਰ, ਪੁਨੀਤ ਪਬਲਿਸ਼ਰ, ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ, 1999		
2. ਰਤਨ ਸਿੰਘ ਜੱਗੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਸਾਹਿਤ : ਇੱਕ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ, ਪਟਿਆਲਾ, 1986		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਕੰਪਿਊਟਰ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ (Computer, Internet Ate Punjabi Typing)		
Course Code	M24-PNB-411		
Course Type	DEC-8		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਕੰਪਿਊਟਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਵਰਤੋਂ ਸਬੰਧੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਹਾਸਲ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕੇਗਾ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਭਿੰਨ ਪੰਜਾਬੀ ਫੋਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪਿੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	<p>ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ</p> <p>(ੳ) ਕੰਪਿਊਟਰ : ਨਾਮਕਰਣ, ਕਾਰਜ ਵਿਧੀ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ</p> <p>(ਅ) ਕੰਪਿਊਟਰ : ਇਨਪੁਟ ਭਾਗ : ਕੀ ਬੋਰਡ, ਮਾਊਸ, ਸਕੈਨਰ, ਟੱਚ ਸਕਰੀਨ, ਵੈੱਬ ਕੈਮ ਆਊਟਪੁਟ ਭਾਗ : ਮੋਨੀਟਰ, ਸਪੀਕਰ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ, ਐਲ ਸੀ ਡੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਰ,</p>		15

	<p>ਸਟੇਰੇਜ ਭਾਗ : ਹਾਰਡ ਡਿਸਕ, ਸੀਡੀ, ਡੀਵੀਡੀ, ਪੈਨ ਡਰਾਈਵ, ਮੈਮਰੀ ਕਾਰਡ, (ੲ) ਕੰਪਿਊਟਰ : ਹਾਰਡਵੇਅਰ ਅਤੇ ਸਾਫਟਵੇਅਰ</p>	
II	<p>ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਂਟ, ਕੀ-ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਂਟ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਅ) ਪੰਜਾਬੀ ਫੌਂਟ : ਕੀ-ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਫੌਂਟ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੀ-ਬੋਰਡ ਖਾਕਿਆਂ (ਲੇਆਊਟਸ) ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ, ਫੌਂਟ ਇੰਸਟਾਲ ਕਰਕੇ ਵਰਤਣੇ (ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਟਾਈਪਿੰਗ : ਕੀ-ਬੋਰਡ ਉੱਤੇ ਉਂਗਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਫੁੱਟ ਨੇਟ ਲਗਾਉਣੇ, ਫੌਂਟ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੀ-ਬੋਰਡ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਬਣਾਉਣਾ, ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੱਖਰ ਦੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨਾ, ਹੇੜਾ ਅਤੇ ਪੁੱਠੇ ਕਾਮੇ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਅਤੇ ਆਟੋ ਕ੍ਰੈਕਟ ਬਣਾਉਣਾ।</p>	15
III	<p>ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਵਰਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ ਅੱਖਰ (ਅ) ਫੌਂਟ ਕਨਵਰਟਰ : ਫੌਂਟ ਕਨਵਰਟਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਸਪੈੱਲ ਚੈੱਕਰ, ਯੂਨੀਕੋਡ ਬਾਰੇ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ, ਯੂਨੀਕੋਡ ਦੀ ਲੋੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਕੋਡ ਫੌਂਟ ਕਨਵਰਟਰ (ੲ) ਸੋਧਕ ਟਾਈਪਿੰਗ ਪੈਡ, ਈਸ਼ਰ ਮਾਈਕਰੋਮੀਡੀਆ, ਕਿਸ਼ਨ ਮਾਈਕਰੋਮੀਡੀਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਪੀਡੀਆ, ਗੁਰਮੁਖੀ ਓ ਸੀ ਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ</p>	15
IV	<p>ਇੰਟਰਨੈੱਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ (ੳ) ਈ ਮੇਲ : ਈ ਮੇਲ ਖਾਤਾ ਬਣਾਉਣਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਈ ਮੇਲ ਸੰਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ, ਭੇਜਣਾ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ/ਪੜ੍ਹਨਾ ਰਿਪਲਾਈ ਕਰਨਾ, ਫਾਰਵਰਡ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਾਈਲ ਅਟੈਚ ਕਰਨਾ (ਅ) ਅਧਿਅਨ/ ਅਧਿਆਪਨ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ : ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਬਦ ਕੋਸ਼, ਗੁਰਮੁਖੀ, ਸ਼ਾਹਮੁਖੀ, ਦੇਵਨਾਗਰੀ, ਰੋਮਨ ਦਰਮਿਆਨ ਲਿਪੀਅੰਤਰਣ, ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦਰਮਿਆਨ ਅਨੁਵਾਦ (ੲ) ਸਰਚ ਇੰਜਣ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਸਰਚ ਕਰਨਾ, ਆਨਲਾਈਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਪੈੱਲ ਚੈੱਕਰ</p>	15

ਅਤੇ ਗਰੈਮਰ ਚੈੱਕਰ, ਭਾਸ਼ਾ ਇੰਟਰਫੇਸ ਪੈਕ			
Total Contact Hours			60
Suggested Evaluation Methods			
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70	
➤ Theory	30	➤ Theory:	70
• Class Participation:	5	Written Examination	
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10		
• Mid-Term Exam:	15		
Part C-Learning Resources			
Recommended Books/e-resources/LMS:			
1. ਸੀ ਪੀ ਕੰਬੋਜ, ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਵਿੰਡੋ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2012			
2. -ਉਹੀ-, ਸਾਈਬਰ ਸੰਸਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਲੋਕਗੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 2010			
3. -ਉਹੀ-, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2012			
4. -ਉਹੀ-, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਕੰਪਿਊਟਰੀਕਰਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਗਿਆਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, 2015			
5. ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ, ਆਓ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿੱਖੀਏ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2012			
6. ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੁਨੇਜਾ, ਕੰਪਿਊਟਰ : ਮੁੱਢਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਪਯੋਗ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2006			
7. Peter Norton, Introduction to Computers, McGraw Hill Edu. Pvt. Ltd, New Delhi, 2011			
8. V. Rajaraman, Fundamentals of Computers, PHI Learning Pvt. Ltd., Delhi, 2010			

Session: 2024-25			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਹੁਨਰ (Sirjanatmak Lekhan Da Hunar)		
Course Code	M24-PNB-412		
Course Type	DEC-8		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਹੁਨਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO3 : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Practical	Total
	4	0	4
Teaching Hours per week	4	0	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ – ਅਰਥ ਤੇ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੁਕਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ		15
II	ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ		15

	ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਲੇਖਣ- ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਾਟਕ	
III	ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਫੀਚਰ ਲੇਖਣ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲੇਖਣ ਵਿਗਿਆਪਨ ਲੇਖਣ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਲੇਖਣ	15
IV	ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਸਿਰਜਣਾ : ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਮੀਡੀਆ ਖਬਰਾਂ ਲੇਖਣ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ ਐਂਕਰਿੰਗ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਿੱਖਣਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਕਲਾ ਸਿੱਖਣਾ ਵਿਗਿਆਪਨ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸੰਪਾ.), ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ ਅਤੇ ਜਨ-ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ		
2. ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ, ਮੀਡੀਆ ਵਿਹਾਰਕ ਅਧਿਐਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ		
3. ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਰਾਜ ਥਾਪਰ, ਸੰਚਾਰ ਤਕਨੀਕ ਅਤੇ ਮਲਟੀਮੀਡੀਆ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਦਿੱਲੀ		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਹੁਨਰ (Natak Ate Rangmanch Da Hunar)		
Course Code	M24-PNB-413		
Course Type	DEC-8		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਟਕ ਪੜ੍ਹਨ, ਨਾਟਕ ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਲਈ ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ ਦੀ ਗਹਿਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਦੀ ਮੰਚੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p>Instructions for Paper- Setter: The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ : ਸਿਧਾਂਤਕ ਪੱਖ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਸਬੰਧ ਨਾਟ-ਵਿਧਾ ਦੀਆਂ ਰੰਗਮੰਚੀ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ		15

II	ਨਾਟ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ-ਅਰਥ, ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨਾਟ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪਾਤਰ ਉਸਾਰੀ, ਅਦਾਕਾਰੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਰੀਹਰਸਲਾਂ	15
III	ਨਾਟਕ ਵਿਧਾ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਵਿਉਂਤਕਾਰ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਰੋਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਵੇਰੀਏਸ਼ਨਜ਼ ਦਾ ਰੋਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਵਾਂ ਦਾ ਰੋਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵੇਸ-ਭੂਸ਼ਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਨਾਟਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਮੰਚ ਸੱਜਾ ਦਾ ਰੋਲ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ	15
IV	ਮੰਚੀ ਅਭਿਆਸ ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਹਿਤਕ ਪਾਠਾਂ ਦਾ ਨਾਟਕੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ ਲੇਖਣ ਹੁਨਰ-ਸਕਰਿਪਟ ਅਤੇ ਸੰਵਾਦ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਭਿਨੈ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ ਵੇਸ-ਭੂਸ਼ਾ, ਮੇਕਅਪ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਨਰ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣਾ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
• Class Participation:	5	Written Examination
• Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
• Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਪਾਲੀ ਭੁਪਿੰਦਰ, ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਨਾਟ ਚਿੰਤਨ, ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ		
2. ਕਿਰਪਾਲ ਕਜ਼ਾਕ, ਰੰਗਮੰਚ ਚਿੰਤਨ, ਗਰੇਸੀਅਸ ਬੁੱਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ		
3. ਨਵਨਿੰਦਰਾ ਬਹਿਲ, ਰੰਗਮੰਚ ਅਤੇ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨਾਟਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ, ਦਿੱਲੀ		
4. ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਾਂਗਟ, ਰੰਗਮੰਚ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ		
5. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੰਗਮੰਚ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ, ਬਿਸ਼ਨ ਚੰਦ ਐਂਡ ਸੰਜ, ਦਿੱਲੀ		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹੁਨਰ (Filmsazi Da Hunar)		
Course Code	M24-PNB-414		
Course Type	DEC-8		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ, ਕੋਰੀਓਗਰਾਫੀ, ਸਿਨਮੈਟੋਗਰਾਫੀ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।</p> <p>CLO 2: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਲਈ ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ ਦੀ ਗਹਿਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।</p> <p>CLO 3: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਿਲਮ ਮੁਲਾਂਕਣ, ਫਿਲਮ ਰਿਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।</p> <p>CLO 4: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	3	1	4
Teaching Hours per week	3	1	4
Internal Assessment Marks	30	0	30
End Term Exam Marks	70	0	70
Max. Marks	100	0	100
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ : ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ : ਪ੍ਰਵਿਰਤੀਆਂ ਅਤੇ ਝੁਕਾਅ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ : ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵ		15
II	ਨਾਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕੋਰੀਓਗ੍ਰਾਫੀ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ		15

	ਕੈਮਰਾਮੈਨ ਜਾਂ ਸਿਨਮੈਟੋਗ੍ਰਾਫਰ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਕਾਰਜ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ/ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ	
III	ਫਿਲਮ ਲਈ ਕਹਾਣੀ ਲੇਖਣ, ਸੰਵਾਦ ਲੇਖਣ, ਗੀਤ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਤਿਆਰੀ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਕਾਸਟਿੰਗ, ਹੈਂਡਲਿੰਗ	15
IV	ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ (ਫਿਲਮ, 1989), ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਰਵੀ ਮਲਿਕ ਫਿਲਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ/ ਰਿਵਿਊ ਆਧਾਰਤ ਨਾਵਲ (ਮੜੀ ਦਾ ਦੀਵਾ) ਤੋਂ ਫਿਲਮੀ ਰੂਪਾਂਤਰਣ- ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਅਧਿਐਨ ਸੰਵਾਦ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ	15
Total Contact Hours		60
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 30		End Term Examination: 70
➤ Theory	30	➤ Theory: 70
•Class Participation:	5	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	10	
•Mid-Term Exam:	15	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਬਖਸ਼ਿੰਦਰ, ਫਿਲਮਸਾਜ਼ੀ, ਕਲਮਿਸਤਾਨ, 2-ਨਿਊ ਦਿਓਲ ਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ, 2010		
2. Jasbir Kaur (Dr.), Punjabi samaj Ate Media , Publication Bureau, punjabi University, patiala, 2014		
3. ਬਲਜਿੰਦਰ ਨਸਰਾਲੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਨੇਮਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ (ਸਮਕਾਲੀ ਸੰਦਰਭ), ਚੇਤਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ		

Session: 2025-26			
Part A - Introduction			
Name of Programme :	M.A. Panjabi		
Semester	IV		
Name of the Course	ਅਨੁਵਾਦ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ (Anuvad Ate Anuvad Kala)		
Course Code	M24-PNB-415		
Course Type	EEC		
Level of the course	500-599		
Pre-requisite for the course (if any)			
Course Learning Outcomes (CLO) After completing this course, the learner will be able to:	<p>CLO 1: ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 2: ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।</p> <p>CLO 3: ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਹੱਲ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇਗਾ।</p> <p>CLO 4: ਵਰਤਮਾਨ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਉਣ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਹੋ ਸਕੇਗਾ।</p>		
Credits	Theory	Tutorial	Total
	2	0	2
Teaching Hours per week	2	0	2
Internal Assessment Marks	15	0	15
End Term Exam Marks	35	0	35
Max. Marks	50	0	50
Examination Time	3 hours		
Part B-Contents of the Course			
<p><u>Instructions for Paper- Setter:</u> The examiner will set 9 questions asking two questions from each unit and one compulsory question by taking course learning outcomes (CLOs) into consideration. The compulsory question (Question No. 1) will consist at least 4 parts covering entire syllabus. The examinee will be required to attempt 5 questions; selecting one question from each unit and the compulsory question. All questions will carry equal marks.</p>			
Unit	Topics		Contact Hours
I	ਅਨੁਵਾਦ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਸੰਕਲਪ, ਸਰੂਪ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ; ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਬਹੁਭਾਸ਼ੀ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਲੋੜ, ਮਹੱਤਵ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ		08
II	ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਸੰਦ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦਕ ਦੇ ਗੁਣ		07

	ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ: ਸਮੱਗਰੀ (Source Language Text) ਦੀ ਪੜ੍ਹਤ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਰੂਪਾਂਤਰਣ (Source Language Text to Target Language Text), ਮੂਲ ਟੈਕਸਟ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ (Model): ਪੀਟਰ ਨਿਊਮਾਰਕ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਨਿਦਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਬੈਥਗੇਟਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ	
III	ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ : ਅਰਥ, ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਸਾਹਿਤਕ ਅਨੁਵਾਦ (ਗਦ ਅਤੇ ਪਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ) ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਖਾਣ, ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ	08
IV	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ : ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਰਿਪੇਖ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ : ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ	07
Total Contact Hours		30
Suggested Evaluation Methods		
Internal Assessment: 15		End Term Examination: 35
➤ Theory	15	➤ Theory: 35
•Class Participation:	4	Written Examination
•Seminar/presentation/assignment/quiz/class test etc.:	4	
•Mid-Term Exam:	07	
Part C-Learning Resources		
Recommended Books/e-resources/LMS:		
1. ਭੋਲਾਨਾਥ ਤਿਵਾੜੀ, ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਗਿਆਨ, ਕਿਤਾਬਘਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, 2007		
2. A. H. Smith (Ed.), Aspects of Translation, Secker & Warburg, London, 1958		
3. Edwin Gentzler, Contemporary Translation Theories, Routledge, London, 1993		
4. Nida and Tabel, The Theory and Practice of Translation, J. Brill, Leiden, 1969		
5. P. Newmark, Approaches to Translation, Pergamon Press, Oxford, 1981		
6. Pratima Dave Shastri, Fundamental Aspects of Translation, PHI Learning New Delhi		
7. Susan Bassnett, Translation Studies, Routledge, London		